

Silta

Tamperelainen
seurakuntalehti

Joulukuu 2022

 silta.fi

Sivut A 8–10

Blueskitaristi, muusikko Erja Lyytinen:

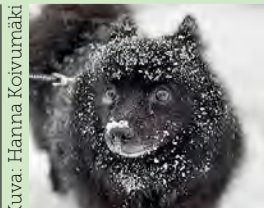
Kirkossa käyminen on hengellinen kokemus

Kuva: Hamu Jukola

Kuva: Elise Niittylä

Kastepuun
lehdistä
muodostuu
osa teosta
Sivu A 3

Kuva: Hanna Koivumäki

Karvaiset
ystävämme
vaeltavat
joulurauhaan
Sivu A 12

Kuva: Niklas Rosström

Kauneimmat
Joululaulut
– rakkainta
suomalaisille
Sivut A 18, B 6

PÄÄKIRJOITUS

Kirsi Airikka
päätoimittaja

Tampere 7.12.2022

Tehdään työtä lähimmäistemme hyväksi – yhdessä

Lämpimät onnitelut kaikille luottamushenkilöille, jotka tulivat valituiksi marraskuun seurakuntavaaleissa Tampereen seurakuntien yhteiseen kirkkovaltuustoon ja seurakuntaneuvostoihin.

Kiitos kaikille niille ihmisille, jotka tekivät hienon päätöksen ja asettautuivat ehdokkaiksi vaaleissa. Kiitos myös seurakuntavaaleissa äänestäneille.

Luottamushenkilön tehtävä on arvostettu – ja samalla kertaan vaativa toimi. Varsinkin uudet luottamushenkilöt joutuvat käyttämään paljon aikaansa asioihin perehtymiseen ja tutustumiseen.

Tosiasia on, että päätöksenteon tueksi tarvitaan paljon tietoa ja ymmärrystä Tampereen seurakuntien monipuolisesta toiminnasta ja hallinnosta.

Kirkon on tulevana vuosina ratkottava monia kiperiä kysymyksiä. Myös kirkollisverotulojen vähentyessä ja voimavarojen niukentuessa päätöksenteosta tulee entistäkin haastavampaa ja varmasti myös henkisesti vaikeaa.

Valitut luottamushenkilöt ovat koulutustensa ja ammattiansa puolesta hyvin monipuolinen joukko, jolla on paljon osaamista monilta aloilta. Vuodet ovat tuoneet kokemusta ja viisautta varttuneille päättäjille, ja nuorilla luottamushenkilöillä on varmasti paljon uusia ja raikkaita ideoita. Kaikki tämä osaaminen tulee nyt seurakuntien käyttöön.

Verkostoitumisen ja yhteistyön merkitystä ei voi näinä aikoina liikaa korostaa.

Luottamushenkilöillä on myös laajat omat verkostot ja runsas määrä kontakteja. Toivomus onkin, että he voisivat toimia rohkeasti kirkon viestin viejinä ja kertoa seurakuntien hyvästä työstä omisissa verkostoissaan.

Verkostoitumisen ja yhteistyön merkitystä ei voi näinä aikoina liikaa korostaa. Kun kaupungin ja maakunnan monet toimijat sekä seurakuntien luottamushenkilöt, työntekijät ja vapaaehtoistyöntekijät puhaltavat yhteen hiileen, voimme yhdessä rakentaa kotikaupunkiamme ja tehdä parhaamme tukeaksemme kaikin tavoin sen asukkaiden hyvinvointia.

Työ lähimmäisten hyväksi on merkityksellistä ja tuo hyvää mieltä kaikille. Erityisesti lasten ja nuorten tukeminen luo toivoa tulevaisuuteen. Hintojen nousu ja inflaatio ovat vaikeuttaneet monien vähävaraisten ihmisten asemaa. Tukeamme tarvitsevat nyt myös ukrainalaiset – sekä täällä Tampereella että kotimaassaan.

Hienoja osoituksia seurakuntien ja muiden kaupungin toimijoiden menestyksekkästä yhteistyöstä ovat esimerkiksi Vanhan kirkon toiminta, Ruokapankki ja Kierto-hanke.

Työ kotikaupunkimme ja lähimmäistemme hyväksi jatkuu, kun uusi jakso seurakuntatyössä alkaa vuoden 2023 alussa. Sitä ennen on kuitenkin aika levähtää, nauttia joulun tunnelmasta ja hiljentyä sen sanomaan.

Tämän sadannen *Silta*-lehden numeron myötä toimitus toivottaa kaikille lukijoilleen merkityksellistä ja rauhallista joulua. ♦

Joulukuuu

TULEVAT PYHÄT 7.12.2022 – 4.1.2023

11.12. Kolmas adventti

Näinkin heistä puhuttiin: Johanneksessa oli paha henki, ja Jeesus oli syömäri ja juomari. (Matt. 11:11–19)

18.12. Neljäs adventti

Uni rohkaisi Joosefin ottamaan Marian puolisoikseen. (Matt. 1:18–24)

24.12. Jouluaaton hartaus

Nyt on hyvä laskeutua joulun viettoon, kaikessa rauhassa. (Luuk. 2:1–14)

24.–25.12. Jouluyön ihme

Jouluyönä on helpointa samastua paimeniin ja kiiruhtaa seimelle. (Luuk. 2:1–14)

25.12. Jouluaamun sarastus

Hyvää syntymäpäivää, Jeesus! (Luuk. 2:1–20)

26.12. Tapaninpäivä

Stefanoksen marttyyrikuolema tuo jouluun synkemmät värit. (Luuk. 12:8–12)

28.12. Viattomien lasten päivä

Vallan menettämisen pelko on aina ajanut hirmutekoihin. (Matt. 2:13–21)

31.12. Uudenvuodenaatto

Vielä sopii viivähtää hetki menneessä. Kiitos kuluneesta vuodesta! (Luuk. 13:6–9)

1.1.2023 Uusi vuosi

Opetellaan uusi vuosiluku ja katsotaan eteenpäin. (Joh. 14:12–14)

Herättäjä-Yhdistyksen
Jouluseurat
su 18.12. kello 18
Näsin sali,
Seurakuntien talo.
Kahvit kello 17 alkaen

KUN TUNNELMA EI RIITÄ

Jouluun kuuluu tunnelma. Sitä luodaan koristeilla, tuoksuilla, valoilla ja lauluilla. Moni rakentaa sen kotiinsa, ja tullaan sitä hakemaan kirkostakin. Sieltä löytää paitsi tunnelman myös jotakin muuta. Joulun sanoma on nimittäin enemmän kuin kauniit puitteet. Suuri Jumala on ottanut pienen lapsen hahmon, jotta häneen olisi mahdollisimman helppoa uskoa. Ja onhan se sanoma kotonakin: Jos et pääse kirkkoon, avaa Raamattusi ja lue jouluevankeliumi.

PALSTAN TEKSTIT: **Jukka-Pekka Ruusukallio**

Kuva: Hannu Jukola

HEILMI

Pelko valtasi paimenet, mutta enkeli sanoi heille "Älkää pelätkö! Minä ilmoitan teille ilosanoman, suuren ilon koko kansalle. Tänään on teille Daavidin kaupungissa syntynyt Vapahtaja. Hän on Kristus, Herra. Tämä on merkinä teille: Te löydätte lapsen, joka makaa kapaloituna seimessä." (Luuk. 2:9–12)

Kuva: Elisa Niittyä

4 kysymystä

Tamperelaisen kuvanveistäjän Maija Kovarin suunnittelema ja toteuttama kastepuu julkistettiin Aleksanterin kirkossa 1. adventtisunnuntain messussa. Kastepuussa on paikat 10 000 messinkiselle lehdelle, joihin kastettujen nimet kirjoitetaan.

Miten Aleksanterin kirkon kastepuu eroaa muista?

Tampereen Aleksanterin kirkkoon tilattu kastepuu on valmis, ja teos julkistettiin 1. adventtisunnuntain jumalanpalveluksen yhteydessä.

Kastepuu on veistoksellinen, symbolinen puu, joka palvelee seurakuntalaisia kastetilaisuuksissa. Kastettujen nimet liitetään puuhun lehtinä, joista tulee pysyvä osa teosta. Teoksen on suunnitellut ja toteuttanut tamperelainen kuvanveistäjä **Maija Kovari**.

Tampereen seurakunnat järjesti kastepuusta vuonna 2020 kutsukilpailun, jonka Kovari voitti ehdotuksellaan *Puu, joka suojaa*. Teoksen visuaalisena inspiraationa toimii puun suojusta taivaalle katsovan ihmisen näkökulma.

Puun lehvästö siivilöi ja heijastaa valoa. Teoksen tausta-ajatus on, että usko – mitä se kunkin henkilökohtaisesta viitekehystä tarkoittaa – on jotakin, mikä tuo ihmiselle turvaa.

1 Miten Aleksanterin kirkon kastepuu poikkeaa muista kastepuista?

– Kastepuita löytyy monista suomalaisista kirkoista. Tavallista on, että ne valmistetaan esimerkiksi vanerista ja lehdet ovat kartonkia. Vuoden lopussa lehdet kerätään pois ja lähetetään kastettujen perheille.

– Tampereella kirkko halusi tehdä toisin. Kastepuusta tehtiin pysyvä osa yli 140-vuotiaan kirkon arkkitehtuuria, ja siihen kasteen yhteydessä liitetty nimet jäävät pysyvästi paikoilleen.

– Teos tuo kastepuun ajatukseen pysyvyyden ulottuvuuden, ja jokainen uusi lehti tuo siihen oman merkityskerroksensa.

2 Millainen projekti kastepuu oli verrattuna muihin julkisiin taideteoksiisi?

– Se, mikä erottaa kastepuun muista teoksestani, ovat sen irtolehdet. Muiden teosten kohdalla teokseen ei enää valmistumisen jälkeen tule muutoksia. Kastepuun kohdalla tilanne on toinen. Puu täyttyy lehdistä vuosien saatossa. Lopulta lehtien yhteenlaskettu pinta-ala tulee olemaan suurempi kuin puun rakenteellisten elementtien.

– Koska puu konkreettisesti muuttuu siihen asetettujen lehtien myötä, edellytti teos siinä tapahtuvien muutosten ennalta suunnittelua. Tämä on erityistä ja erottaa sen muista projekteistani.

Teos kasvaa seuraavan sadan vuoden ajan. Aika-arvio perustuu lehdille tehtyjen paikkojen määrään; niitä on yhteensä 10 000. Jokaista paikkaa varten on jo nyt valmiiksi leikattu messingistä lehti, johon kastetun nimi kirjoitetaan. Myös lehdet kuuluivat teoksen suunnitteluun ja toteutuksen toimeksiantoon.

3 Millaisten asioiden huomiointi ajassa muuttuvan kastepuun suunnittelu edellytti?

– Esimerkiksi sen suunnittelua, millainen puun lähtötila tulee ole-

maan, kun se julkistetaan, ja kuinka lisättävät lehdet tulevat luontevasti osaksi sen ilmettä vuosien varrella. Kastepuun lehvästöt eivät ole ensimmäisenä päivänä paljaat.

Kovari on taivutellut käsin puun pinnoista esiin lehtiä, joiden hän luonnehtii kuvaavan edellisiä sukupolvia.

– Nämä puussa jo olevat lehdet ikään kuin odottavat ensimmäisiä, kasteiden yhteydessä puuhun liitettäviä lehtiä. Esiin taitettujen lehtien koko ja muoto vaihtelevat, ne tuovat teoksen visuaalista vaihtelua sekä struktuuria.

Suunnitteluprosessin ja monien kokeilujen tuloksena Kovari valitsi materiaaliksi kiillotetun messingin. Puuta ja sen lehtiä ei ole kiillotusta lukuun ottamatta pinnoitettu tai käsitelty mitenkään, vaan ne ovat täyttä messinkiä ja patinoituvat ajan kanssa.

Kyseessä on käyttöön otettava teos, ja lehtien ja puun koskettelu myös omalta osaltaan vaikuttaa patinoitumiseen. Uudet lehdet ovat kuitenkin kirkkaita, mikä tuo teokseen ajan tuntua.

4 Miksi valitsit nämä materiaalit?

– Olen halunnut suunnittelu- ja materiaalivalinnoilla tuoda teokseen yksinkertaista, ajatonta eleganssia. Teos saa elää kirkossa osana arkea ja juhlaa. ♦

Janne Aejmelaeus

Lisää kuvanveistäjästä: kovari.fi

Vuoden aikuinen tukee nuoria yhteistyössä

Tampereen kaupunki on palkinnut Vanhan kirkon nuorten aikuisten pastorin **Olli Viljakaisen** Vuoden aikuinen -tunnustuksella. Perusteluissa todetaan Viljakaisen tehneen hienoa työtä Laikunlavan ja Kirjastonpuiston nuorten tukemiseksi ja auttamiseksi.

Olli Viljakainen on avannut Vanhan kirkon tilaa muun muassa A-killan Katukillan käyttöön.

– Työ on tärkeää, ja haluamme tehdä yhteistyötä. Tampereellakin käydään ihmiskauppaa, jossa nuorimmat ovat 13-vuotiaita, hän perustelee.

Viljakainen tietää myös, että viikonloppuisin kaupungissa on nälkäisiä lapsia. Tämän voi päätellä siitä, että maanantaisin ruokajakeluissa menee eniten ruokaa.

Viljakainen kuuluu Laikunlavan toimijoiden ryhmään, joka on kesäisin toiminut yhteistyössä Kaarikoirien ja YADin kanssa Skeittitapulin puitteissa. Parhaillaan haetaan rahoitusta Skeittitapulin toiminnan kehittämiseksi.

Viljakainen on ollut myös mukana suunnittelemassa Walk in -terapiaa, jossa annetaan maksutonta lyhytterapiaa 16–30-vuotiaille Vanhassa kirkossa maanantaisin kello 13–18.

Walk in -terapiassa voidaan keskustella esimerkiksi vaikeista elämäntilanteista, kriiseistä ja haasteista. Se on maksutonta eikä siihen tarvitse varata aikaa, ja paikalle voi tulla vain kerran tai käydä useammin.

Vuoden vapaaehtoinen -tunnustuksella palkittiin ikäihmisten auttavan puhelinpalvelun, Aamukorvan, päivystäjä Tuomas Waldén. Aamukorva syntyi Tampereella vuonna 1987 osana TampereMission työtä ja laajeni myöhemmin Helsinkiin. Hyvä haltija -kunniamaininnan sai TampereMission Linja20-hanke.

Tämän vuoden palkintojen teemana on turvallisuus. Kaupunkilaiset saivat ehdottaa palkintojen saajia.

Asta Kettunen

Olli Viljakainen toteaa tunnustuksen rohkaisevan jatkamaan yhteistä työtä sekä rakastamista ja välittämistä.

Kirkolliskokous: Seksuaaliseen häirintään puututtava

Kirkolliskokous päätti pyytää kirkkohallitusta vahvistamaan puuttamista seksuaaliseen häirintään kirkon työyhteisöissä ja toiminnassa. Lisäksi tulee syventää työntekijöiden osaamista seksuaalisen häirinnän tunnistamisessa, ehkäisemisessä ja siihen puuttamisessa

Lisää: kirkolliskokous.fi

Virkatodistusten tilauspalvelu tehostui

Tampereen aluekeskusrekisterin uudet verkkosivut on otettu käyttöön osoitteessa akrtampere.fi. Ne tarjoavat tietoa virkatodistus-, sukuseelvitys- ja sukututkimustilauksista, avioliiton esteiden tutkinnasta, kirkkoon liittymisestä sekä kirjollisten toimitusten rekisteröinneistä.

Valtakunnallisesti on käytössä sukuseelvitysten ja muiden virkatodistusten tilauspalvelu osoitteessa tilaavirkatodistus.fi. Palvelu ohjaa tilauksen automaattisesti oikean aluekeskusrekisterin käsiteltäväksi.

– Ensin tuo palvelu oli käytössä vain

yksityishenkilöillä. Nyt myös hautaus-toimistojen, asianajotoimistojen ja muiden yritysten tilaukset tehdään tuotakautta, kertoo aluekeskusrekisterin johtaja **Kari Salonen**.

– Yritys pystyy valtuuttamaan työntekijänsä toimimaan yrityksen puolesta, ja

Kuva: Hannu Jukola

Juhani Törmänen ja Taina Rantala antavat ylävitokset sille, että käteväksi ja näppäräksi kehuttu palvelu on saatu käyttöön. He visioivat, että tulevaisuudessa voisi olla tarpeen esivarata tilat muullekin juhalle, kokoukselle, diakoniatyöntekijän vastaanotolle, papin juttusille tai vaikka perheneuvontaan.

Kastevaraus vaikka iltasyötön yhteydessä

Tampereen seurakunnilla käyttöön otettu Katrina Asiointi-järjestelmä on kulkenut ensimmäisen julkiset askeleensa, kun kastamisen ja kastepapin voi esivarata myös verkon kautta.

Asiointia rakennetaan pala palalta, ja seuraavaksi päästään testaamaan vihkimisten esivarausta. Myöhemmin valikoimaan on tarkoitus lisätä siunaukset ja muistotilaisuudet, kertoo suunnittelija **Juhani Törmänen** Tampereen seurakuntien tietohallinnosta.

Kehitystyö on kestänyt yli kolme vuotta. Työryhmä, johon kuuluu myös asiakaspalvelun, hautauspalvelun, toimisto- ja seurakuntasuhteiden ja assistenttien sekä papin edustajia, testasi palvelua ennen sen käyttöönottoa.

Kaste-, kastejuhla- ja kotikastevarauksia tehdään kuukaudessa noin sata. Sähköistä kastevarausta on voinut käyttää lokakuusta lähtien. Vaihtoehtoon on tarttunut 20 varaajaa.

Palautteet ovat olleet myönteisiä, ja niiden perusteella on tehty tarkennuksia, kertoo asiakaspalvelusihteeri **Taina Rantala**.

– Uusi järjestelmä sisälsi alkuun monenlaista korjattavaa ja viilailtavaa, mikä hieman hidasti käyttöönottoa. Ilmi tulleita puutteita saatiin korjautettua nopeallakin aikataululla. Asiakaspalautteen kiitokset ovat lämmittäneet mieltä, Törmänen kertoo.

– Palautteita ja ideoita kuitenkin yhä kaitataan.

Aina voi myös soittaa

Palvelun avulla voi katsoa juhlapäivän ajankohtaa, tutustua vapaisiin tiloihin ja tehdä esivarausta, josta tulee vahvistusviesti varaajan sähköpostiin kolmen arkipäivän sisällä. Asioita on pyritty selkeyttämään lisätiedoilla.

Rantala kuitenkin painottaa, että kasteen voi yhä varata myös puhelimitse tai asioimalla Seurakuntien talossa. Asiakas-

palveluun voi aina soittaa myös kysyäseen lisätietoa.

– Ihmisillä voi olla kysymyksiä esimerkiksi kastemaljasta, mekosta, astioista tai tilasta. Varsinkin niillä vanhemmilla, joille ristiäiset ovat ensimmäiset.

– On vain lisäarvo, että asiakas voi iltasyötön yhteydessä varata kasteajan, määrittelee Törmänen.

Rantalan mukaan jotkut haluavat tietää lisää papeista.

– Lähtökohtaisesti haluamme kuunnella asiakkaiden toiveita.

Puolet varauksista on pelkkiä kastetöitä, loput ovat halunneet myös kahvittelun. Kaikkia tiloja ei verkossa vielä ole tarjolla.

Muutama väärinymmärrys on ehtinyt aiheutua siitä, että verkkovaraus ei vielä koske juhlaa. Jos haluaa varata tilan myös kahvijuhla varten, on oltava yhteydessä asiakaspalveluun.

– Tähänkin on kehitteillä sähköinen

esivaraus, mutta tarkkaa aikataulua en sen käyttöönotolle pysty vielä antamaan, Törmänen mainitsee.

Kastevarauksen tekeminen verkossa edellyttää vahvaa tunnistautumista esimerkiksi pankkitunnuksilla. Aikakatkaista toimii, jos sivulla ei tapahdu mitään puoleen tuntiin.

Kastepappina toimii lähtökohtaisesti oman seurakunnan pappi. Siksi seurakuntaa kysytään heti aluksi. Palvelun kautta voi kuitenkin tehdä varauksen myös silloin, jos kastamaan tulee tuttu pappi tai muun kuin Tampereen seurakuntien pappi.

Varauksen vahvistamisen jälkeen kastepappi ottaa yhteyttä ja sopii tapaamisen perheen kanssa. Usein kaste keskustelu sovitaan lähelle ristiäisten ajankohtaa. Keskustelussa sovitaan kasteen kulusta ja täytetään kasteeseen liittyvät asiakirjat. ♦

Asta Kettunen

asiointi.katrina.fi/tampere

työntekijä tunnustetaan hänen tunnustautuessaan. Tämä myös tehostaa ja nopeuttaa prosessia ja parantaa tietoturva.

Sukuselvitysten toimitusaika on valtakunnallisesti saatu lyhenemään. Tampereella sukuselvityksen saa nyt kahdessa–kolmessa viikossa.

Vain 8 prosenttia: ehdottomasti arkkuhautaus

Henkivakuutusyhtiö Kalevan loka-kuussa 2022 teettämän kyselytutkimuksen mukaan vain 8 prosenttia haluaa ehdottomasti arkkuhautauksen. Ehdottomasti tuhkausten haluavia on 41 prosenttia. Tuhkausten suosio kasvaa etelään tultaessa. Eniten arkkuhau-

tauksen kannalla ovat alle 30-vuotiaat. Omaa tuhkaurnaa tai arkkua ei kuitenkaan haluta valita itse.

Suomalaisten enemmistö haluaa tulla haudatuksi lähelle omaistensa asuinpaikkaa, jotta nämä voivat vieraila haudalla.

Hyviä tekoja ja joulun tunnelmia Kalevan kirkon seinällä

Kalevan kirkon seinällä nähtiin joulukuun ensimmäisenä viikonloppuna ohikulkijoita ilahduttava jouluanimaatio, ja tulevina viikonloppuina animaatioita nähdään lisää.

Animaatiot ovat Tampereen ammattikorkeakoulun Interactive Median opiskelijoiden työtä, ja niitä on aherrettu sekä yksin että työryhmissä.

– On aivan mahtavaa, että olemme päässeet tekemään animaatioita Kalevan kirkon seinälle. En olisi voinut kuvitella, että saamme tällaisen mahdollisuuden, sanoo **Angelina Prediger**. Hän opiskelee Tampereella vaihto-oppilana Trierin yliopistosta Saksasta.

Samasta yliopistosta on myös **Nele Rauschenberg**, joka on yhtä innoissaan.

– Erityisen iloinen olen siitä, että myös perheeni näkee animaatiot. He ovat tulossa joulukuussa Tampereelle käymään, kertoo Rauschenberg.

Samasta yliopistosta on myös **Nele Rauschenberg**, joka on yhtä innoissaan.

– Animaatioiden aiheet kiehtoivat minua. Ja onhan tämä todella siistiä, kirkko on niin hyvällä paikalla, sanoo Lahti.

Kahden animaation työryhmässä mukana oleva **Iskra Stambej** myöntää, että näkyvyys on tuonut myös paineita animaation suunnitteluun.

– Todella monet ihmiset näkevät ne, sanoo Stambej.

Kuva: Janne Aejmelaeus

Marraskuun ensimmäisessä testitilaisuudessa Kalevan kirkolla nuoret opiskelijat olivatkin silminnähden jännittyneitä – ja innoissaan. ♦

Kaarina Lehtisalo

Animaatiot Kalevan kirkolla
viikonloppuisin: Hyvät teot 9.–11.12.,
Hyvät teot 2 16.–18.12.,
Jouluanimaatio 2 23.–25.12.
kello 17–21.

TAMK:issa opiskelevat Nele Rauschenberg (vas.), Niina Lahti, Angelina Prediger ja Iskra Stambej kävivät Kalevan kirkolla marraskuussa testaamassa animaatioita ja näkivät työnsä kirkon seinällä ensimmäistä kertaa.

Ruokapankki kaipaa kipeästi lahjoituksia

Tampereen seurakuntien Ruokapankki aloitti Ruokapankin kummi -varainkeräyksen marraskuussa. Ruokapankki kerää lahjoitusvaroja ostaakseen ruokaa ja hygieniatuotteita vähävaraisille tamperelaisille.

– Ruuasta on nyt todella huutava pula. Oli suuri tarve aloittaa keräys, koska rahat ja lahjoituksena saatu hävikkiruoka eivät enää yksinkertaisesti riitä, kertoo Ruokapankin elintarvikeavun koordinaattori **Marja Palkonen**.

Viime viikkoina joihinkin jakopisteisiin ei ole pystytty toimittamaan lainkaan elintarvikkeita, tai avustukset ovat olleet hyvin niukkoja. Kassi on keventynyt myös ravitsemuksellisesti, sillä proteiinipitoista hävikkiruokaa saadaan yhä vähemmän.

– Kaikki hävikki sekä tuote- ja rahalahjoitukset ovat tervetulleita, ja ne otetaan vastaan hyvin kiitolisina, vetoaa Palkonen.

Hänen mukaansa vähävaraisia ihmisiä voidaan onneksi muistaa jouluna, sillä Ruokapankin viime varainkeräyksestä on jäljellä vielä noin 72 000 euroa.

– Sillä saadaan 600 lahjakorttia ja 1200 jouluista ruoka- ja päivittäistavarakassia.

Ryhdy kummiksi

Varainkeräyksen lahjoitusohjeet löytyvät ruo-

ka-avun uudistuneilta verkkosivuilta. Kummeiksi ja tukijoiksi voivat ryhtyä yksityiset ihmiset, järjestöt ja yritykset.

– Lahjoittamisesta on tehty niin helppoa kuin mahdollista. Avustus menee lyhentämättömänä Ruokapankin tueksi Katrina-lahjoitusjärjestelmän kautta.

Lahjoituksen voi tehdä suoraan verkkosivuilta, perinteisesti tilisiirtona tai Mobile pay -sovelluksen avulla.

Tuotelahjoituksetkin ovat tervetulleita. – Järjestö tai yritys voi ostaa itse vaikkapa vessapaperia tai maitoa, jolloin Ruokapankki vain käy noutamassa tavaran kaupasta. Aina kannattaa kysyä, mistä kulloinkin on pulaa, kertoo Palkonen.

Ruoka-avun tarve on kasvanut voimakkaasti Tampereella, koska monet vähävaraiset ihmiset ovat ahdingossa hintojen ja kustannusten nousun takia. Myös Ruokapankin yleismentot ovat kasvaneet.

Vuonna 2019 logistiikkakeskuksesta jaettiin noin 7000 avustusta kuukaudessa. Tänä vuonna kuukausittainen tarve on 13–14 000 avustusta. ♦

Kirsi Airikka

Tee lahjoitus: ruokapankkitampere.fi

Lisätiedot: marja.palkonen@evl.fi

Kuva: Hannu Juhola

Kokiksi valmistunut Teemu Lemmetty toimi työkokeilujaksolla Ruokapankilla, joka kaipaa kipeästi lisää lahjoitusvaroja.

Kaikkien kirkko -ryhmä nousi seurakuntavaalien voittajaksi

Voimasuhteet kääntyivät seurakuntavaaleissa Tampereella. Kaikkien kirkko -ryhmä sai Tampereen seurakuntien yhteiseen kirkkovaltuustoon eniten paikkoja, eli kaikkiaan 15 paikkaa. Toiseksi suurin ryhmä valtuustossa on Yhdistynyt seurakuntaväki, joka sai 13 luottamushenkilöä. Kokoomus ja sitoutumattomat sai 12 edustajaa.

Kirkkodemarit ja sitoutumattomat sai valtuustoon 6 paikkaa, Elävä kirkko -ryhmä 2 paikkaa ja Vasemmisto yhden paikan.

Vuoden 2018 vaaleissa Yhdistynyt seurakuntaväki sai vaaleissa 17 paikkaa, Kokoomus ja sitoutumattomat -ryhmä 11 paikkaa ja Kaikkien kirkko -ryhmä 9 paikkaa.

Tasa-arvoinen vihkiminen oli yksi Kaikkien kirkko -ryhmän kärkiteemoista. Yhdistyksen kaikki ehdokkaat ovat sitoutuneet kannattamaan samaa sukupuolta olevien pariin kirkollista vihkimistä.

Myös seurakuntaneuvostoissa Kaikkien kirkko sai eniten paikkoja, yhteensä 20 paikkaa.

Valtuuston jäsenistä kaksi kolmasosaa on naisia. Valituksi tuli 34 naista ja 17 miestä.

Seurakuntavaalien äänestysprosentti oli Tampereella 8,6 ja koko maassa 12,7. Äänestysprosentti laski edellisistä vaaleista hieman, sillä vuonna 2018 äänestysprosentti oli 9,2.

Nuoret ja auttaminen tärkeimpiä

Vaalikoneen tietojen perusteella valitut luottamushenkilöt panostaisivat erityisesti heikompiensaisten auttamiseen, nuoriin ja oikeudenmukaisuuden edistämiseen yhteiskunnassa.

Kaikista 69 valitusta seurakuntapäätäjistä vaalikoneen kysymyksiin vastasi 64 henkilöä.

Vaalikoneen perusteella valtuustolle valituista tärkeimmät syyt kuulua kirkkoon ovat uskon kokeminen tärkeäksi, lähimmäisenrakkautta ja kirkon arvot sekä kaste, kummisuus, vihkiminen ja hautaan siunaaminen.

Puolet valituista on valmis nostamaan kirkollisveroa, jos seurakuntien taloustilanne heikkenee. Eri mieltä on 25 prosenttia.

87 prosenttia valituista päättäjistä pitää seurakuntien ruoka-apua niin tärkeänä, että se pitää turvata, vaikka se olisi jostain muusta pois.

71 prosenttia on täysin samaa mieltä tai samaa mieltä siitä, että kirkon tulisi vihkiä avioliittoon myös samaa sukupuolta olevat. 19 prosenttia valituista puolestaan on asianta täysin eri mieltä, ja eri mieltä 6,4 prosenttia.

Seurakuntavaaleissa äänestettiin päättäjät Tampereen seurakuntien yhteiseen kirkkovaltuustoon ja seurakuntaneuvostoihin. Kirkkovaltuustossa on 51 jäsentä ja seurakuntaneuvostoissa 16, paitsi Tampereen ruotsalaisen seurakunnan neuvostossa 8.

Vaaleissa äänestettiin Eteläisen, Harjun, Messukylän ja Tuomiokirkkoseurakunnan ehdokkaista. Ruotsalaisessa seurakunnassa päädyttiin sopuvaaleihin, sillä ehdokkaita oli yhtä paljon kuin paikkoja.

Alhainen äänestysprosentti heijastaa kokemusta etäisestä kirkosta

Monien muiden suurten kaupunkiseurakuntien tavoin Tampereella kannatustaan kasvatti samaa sukupuolta olevien kirkollista vihkimistä kannattava ryhmittymä. Tampereella Kaikkien kirkko -ryhmän paikkamäärä lisääntyi huomattavasti.

– Tämä ennakoii teemaan liittyvien keskusteluiden nousua esimerkiksi seurakuntien toimintakulttuurien kysymyksissä, pohtii Kirkon tutkimus ja koulutus -yksikön johtaja, teologian ja yhteiskuntatieteiden tohtori **Hanna Salomäki**.

Tutkijan mukaan seurakuntavaaleissa korostuu paikallisten seurakuntien tilanne.

– Vain alle kolmannes valitsijayhdistyksistä lukeutuu selkeäprofiiliin, valtakunnallisiin ryhmittymiin, kuten

– Suuri osa kirkon jäsenistä on vain harvakseltaan tekemisissä kirkon toimintojen kanssa, ja nuoremmilla sukupolvilla tämä korostuu.

– Erityisesti nuorten vähäinen äänestäminen kiinnittää huomiota näissä vaaleissa: 16–17-vuotiaista vain alle seitsemän prosenttia käytti äänioikeuttaan. Tämä on alhaisempi tulos kuin missään aiemmissa seurakuntavaaleissa.

Onko kirkko onnistunut avaamaan ovia?

Äänestysprosentin alhaisuus voi osaltaan heijastaa myös kulttuurikristillisyyttä, jossa suhde kirkkoon näytetään melko passiivisena.

– Monelle kirkon jäsenelle riittää, että kirkon toimintoja voi käyttää silloin tällöin. Monissa tutkimuksissa on käynyt ilmi, että kirkon eri toimintamuotoihin ollaan pääosin tyytyväisiä, vaikka kirkko koettaisiin etäisenä. Tällöin ei myöskään synny erityistä tarvetta vaikuttaa äänestämällä, kertoo Salomäki.

Äänestysprosentti antaa hänen mukaansa yhden peilauspinnan kirkon Ovet auki -strategian toteutumiseksi kirkossa.

– On tarkasteltava, missä määrin seurakunnat ovat onnistuneet avaamaan uusia ovia, madaltamaan kynnyksiä kirkkoon, rakentamaan verkostoja ja kutsumaan uusia ihmisiä. On myös pohdittava, minkä tulisi muuttua, jotta seuraavissa vaaleissa nykyistä useampi kokisi äänestämisen itselleen merkittäväksi.

”Vaalitulos luodaan kuitenkin seurakuntavaalien välisenä ajanjaksona, ei vain kampanja-aikana.”

puolueet, partiolaiset tai Tulkaa kaikki -liike. Kun listalle kuulumisen voi heijastaa niin ehdokkaan puoluekantaan, ikää, harrastusta kuin asuinpaikkaakin, myös tulosten tulkinta vaikeutuu.

Salomäki arvelee, että valitsijaryhmät voivat jakautua myös monissa keskeisissä tulevien vuosien haasteissa, kuten talouden kysymyksissä ja säästöissä.

Äänestysprosentti kertoo merkityksellisyydestä

Tutkija pani merkiksi, että Tampereella seurakuntavaalit olivat näyttävästi esillä katukuvassa.

– Vaalitulos luodaan kuitenkin seurakuntavaalien välisenä ajanjaksona, ei vain kampanja-aikana, korostaa Salomäki.

Kuten muissakin suurissa kaupungeissa, Tampereen äänestysprosentti on varsin alhainen.

– Se haastaa valitut luottamushenkilöt aiempaakin vahvemmin pohtimaan, miten kirkko onnistuu luomaan kontakteja uusiin ihmisiin ja olemaan merkityksellinen alueen ihmisille.

Salomäen mukaan äänestystulos heijastaakin kokemusta etäisestä kirkosta. Tämä on tullut esiin useissa tutkimuksissa.

”Haluan edustaa tavallisia tamperelaisia”

Minua motivoi ja innostaa työskentely seurakuntien luottamustoimissa, koska koen, että on tärkeää saada tavallisen tamperelaisen ääni kuuluviin, miettii Tampereen seurakuntavaalien äänikuningatar, asianajaja ja varatuomari **Laura Karhola**.

Rikosjuristina ja lasten asioiden ajajana työskentelevä Karhola oli ehdokkaana Kaikkien kirkko -ryhmässä Tuomiokirkkoseurakunnassa. Hänet äänestettiin jäseneksi Tuomiokirkkoseurakunnan seurakuntaneuvostoon 202 äänellä ja yhteiseen kirkkovaltuustoon 236 äänellä.

Vuoden 2018 seurakuntavaaleissa Karholan äänimäärät olivat 161 ja 155. Hän aloittaa vuonna 2023 kolmannen kautensa seurakuntien luottamushenkilönä.

Laura Karhola haluaa edistää yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa sekä ympäristöasioita. Myös muut Kaikkien kirkko -ryhmän jäsenet ovat sitoutuneet samoihin arvoihin. Kaikki ryhmän jäsenet esimerkiksi kannattavat samaa sukupuolta olevien kirkollista vihkimistä.

– Ne ovat ehdottomasti tärkeimpiä asioita. Toki myös hallinnon läpinäkyvyys ja järkevä taloudenpito ovat tärkeitä.

Hän arvostaa etenkin kirkon diakoniatyötä, ruoka-apua sekä nuorten parissa tehtävää työtä.

Karhola kertoo, että monet hänen ystävänsä ovat joko eronneet kirkosta tai ainakin vakavasti harkitsevat sitä.

– Koen, että pääsen tuomaan myös heidän äänensä esiin.

Kirkon tulevaisuus näyttää luottamushenkilöstä haastavalta.

– Itse en kuitenkaan ole vielä valmis luovuttamaan. Jaksan uskoa, että kirkolla on paikkansa myös tulevaisuuden Suomessa.

– Se vaatii kuitenkin rohkeita ratkaisuja ja muutoksia. Maailma on muuttunut, ja myös kirkon on muututtava. Muutos on jo käynnissä, mistä kertovat muun ohella vaalien tulokset, mutta paljon on vielä tehtävää.

Kuva: Hannu Jukola

Sirkusesitys vei voiton Lasten vaaleissa

Seurakuntavaalien yhteydessä myös lapset pääsivät äänestämään Lasten vaaleissa eri puolilla Tamperetta.

Vaaleissa äänestettiin siitä, millainen tapahtuma järjestetään ystävänpäivänä 14.2.2023 Kalevan kirkolla. Vaihtoehtoina olivat teatteriesitys, lastenkonsertti tai sirkusesitys.

Äänestämässä kävi 354 lasta. Selkeän voiton vei sirkusesitys, joka sai 216 ääntä. Toiseksi tuli lastenkonsertti 73 äänellä, ja kolmanneksi jäi teatteriesitys 65 äänellä.

Valtakunnallisen Lastenkirkon vaalin voitti lida-enkeli.

Kuva: Kaarina Lehtisalo

Äänestysliput kaadettiin pöydälle laskentaa varten vaalipäivänä 20. marraskuuta Näsin salissa Seurakuntien talossa. Kuvassa vaalitoimikunnan jäsenet Marja-Liisa Laaksonen (vas.), Kaarlo Koivisto ja tuomiorovasti Olli Hallikainen.

”Kirkon perussanoma on pidettävä muuttumattomana”

Tarvitaan soppaa, saippuaa ja sielunhoitoa. Haluan olla edistämässä lasten ja nuorten kasvun sekä perheiden tukemista, kristilliseen kasvatukseen panostamista ja yksinäisyyden vähentämistä, miettii kansanedustaja, erikoislääkäri **Sari Tanus**, joka saavutti toiseksi eniten ääniä Tampereen seurakuntavaaleissa.

Messukylän seurakunnan Elävä kirkko-ryhmää edustava Tanus tuli valituksi yhteiseen kirkkovaltuustoon 229 äänellä ja Messukylän seurakuntaneuvostoon 208 äänellä. Vuoden 2018 seurakuntavaaleissa hänen äänimääränsä olivat 205 ja 240.

Toisen luottamushenkilökautensa Tampereen seurakunnissa aloittavalle Tanukselle seurakunta on koti ja elävän yhteyden paikka.

Luottamushenkilön mukaan kirkon perussanoma on pidettävä muuttumattomana, mutta toimintatapoja voi ja tulee ajan ja ihmisten tarpeiden mukaan muokata.

– Raamatun auktoriteetti perustana on huolehdittava ensisijaisesti kirkon perustehtävistä.

Tärkeitä asioita ovat ihmisten kohtaaminen ja heidän tarpeisiinsa vastaaminen, Raamatun opettaminen ymmärrettävällä, innostavalla tavalla sekä evankelointi, musiikki, tilaisuudet ja toimitukset.

– Toimintaedellytyksistä, toiminnan riittävästä resursoinnista on huolehdittava. Priorisointia on tehtävä tarkoin harkiten.

Tanuksen mukaan köyhien, heikoimpien ja monien apua tarvitsevien auttaminen sekä Walk in -pisteet ovat esimerkkejä tärkeistä arjen kristillisyydestä.

Hänen mukaansa kirkkoon, sen sanomaan ja toimintaan kohdistuu suuria muutospaineita monilta tahoilta.

– Jos kirkko neutraloi sanomansa ympäristön monien ideologioiden ja vaatimusten mukaan, ei kirkolla ole tulevaisuutta eikä merkistystäkään, kun se ei enää täytä sitä tehtävää, mikä sille on annettu.

Kuva: Hannu Jukola

Tampereen seurakuntavaaleissa valitut luottamushenkilöt

Eteläinen seurakunta

Yhteinen kirkkovaltuusto:

Kaikkien kirkko: Petra Laatikainen (uusi), Tytti Lindroos, Jarno Parviola, Tarja Työläjärvi (uusi)

Yhdistynyt seurakuntaväki: Asko Alajoki, Taina Lampu (uusi), Kalle Mäki, Antti Pitkämäki (uusi)

Kirkkodemarit: Saana Kuusipalo (uusi), Petri Solja (uusi)

Kokoomus ja sitoutumattomat: Timo Koivula, Hannu Merikoski (uusi)

Seurakuntaneuvosto:

Kirkkodemarit: Saana Kuusipalo (uusi), Petri Solja (uusi)

Kokoomus ja sitoutumattomat: Timo Koivula, Hannu Merikoski (uusi)

Yhdistynyt seurakuntaväki: Asko Alajoki, Pauliina Huhtasalo (uusi), Ilpo Lähteinen, Kari Kuusisto (uusi), Taina Lampu (uusi), Antti Pitkämäki (uusi)

Kaikkien kirkko: Petra Laatikainen (uusi), Hanna Lempinen (uusi), Tytti Lindroos, Jarno Parviola, Tarja Työläjärvi (uusi), Anni Ylinen (uusi)

Harjun seurakunta

Yhteinen kirkkovaltuusto:

Kokoomus ja sitoutumattomat: Lauri Erma (uusi), Katja Karintaus, Maija Sutinen

Kaikkien kirkko: Marjo Kuortti, Hanna Merikanto (uusi), Jouko Mäki-Lohiluoma

Yhdistynyt seurakuntaväki: Seija Alatalo, Anneli Hukari, Leena Rauhala, Risto Salmela (uusi)

Kirkkodemarit: Elisa Penders

Seurakuntaneuvosto:

Kaikkien kirkko: Laura Koivuova (uusi), Marjo Kuortti, Hanna Merikanto (uusi), Jouko Mäki-Lohiluoma, Johanna Valento

Yhdistynyt seurakuntaväki: Seija Alatalo, Anneli Hukari, Leena Rauhala, Risto Salmela (uusi), Hannu Soro (uusi), Jii-Pee Skyttä (uusi)

Kirkkodemarit: Elisa Penders (uusi)

Kokoomus ja sitoutumattomat: Lauri Erma, Niilo Järkäs (uusi), Katja Karintaus, Maija Sutinen

Messukylän seurakunta

Yhteinen kirkkovaltuusto:

Kokoomus ja sitoutumattomat: Riina-Eveliina Eskelinen (uusi), Matti Ilveskoski, Matti Kulkas, Arttu Vuori (uusi)

Kaikkien kirkko: Taru Kaario (uusi), Anne Kangasniemi (uusi), Riitta Niemistö

Yhdistynyt seurakuntaväki: Sirpa Pursiainen, Sirpa Kuusela (uusi)

Elävä kirkko: Sari Tanus, Arja Tienhaara

Kirkkodemarit: Outi Mikkola (uusi), Salme Halme

Seurakuntaneuvosto:

Kirkkodemarit: Salme Halme, Outi Mikkola (uusi), Aki Ojakangas (uusi)

Elävä kirkko: Mika Mäki, Sari Tanus, Arja Tienhaara

Kaikkien kirkko: Taru Kaario (uusi), Anne Kangasniemi (uusi), Riitta Niemistö

Yhdistynyt seurakuntaväki: Sirpa Kuusela (uusi), Sirpa Pursiainen, Satu Turunen (uusi)

Kokoomus ja sitoutumattomat: Riina-Eveliina Eskelinen (uusi), Matti Kulkas, Leena Silfverhuth, Arttu Vuori (uusi)

Tuomiokirkkoseurakunta

Yhteinen kirkkovaltuusto:

Yhdistynyt seurakuntaväki: Tiina Eskelinen, Riitta Sompa-Hokkanen (uusi), Timo Vuorela

Kaikkien kirkko: Anniina Halonen (uusi), Matleena Kallinen, Laura Karhola, Paula-Maria Lehtipuu, Katariina Kojo (uusi)

Vasemmisto: Mari Minkkinen (uusi)

Kirkkodemarit: Ahti Jokinen

Kokoomus ja sitoutumattomat: Jussi Kuortti, Varpu Lipponen (uusi), Ilkka Sasi (uusi)

Seurakuntaneuvosto:

Kokoomus ja sitoutumattomat: Vesa Eskola (uusi), Eero Heikkilä (uusi), Jussi Kuortti (uusi)

Yhdistynyt seurakuntaväki: Tiina Eskelinen, Sirkka Simonen (uusi), Riitta Sompa-Hokkanen, Petteri Systä (uusi)

Kirkkodemarit: Ahti Jokinen, Kirsi-Kaisa Sinisalo (uusi)

Vasemmisto: Mari Minkkinen (uusi)

Kaikkien kirkko: Anniina Halonen (uusi), Matleena Kallinen, Anne Karhola (uusi), Laura Karhola, Katariina Kojo (uusi), Paula-Maria Lehtipuu

Tammerfors ev.luth. församling/ Ruotsalainen seurakunta

Gemensamma kyrkofullmäktige/ yhteinen kirkkovaltuusto:

Suzanne Sjöholm, Catarina Stähle-Nieminen (ny/ uusi)

uusi = ei luottamushenkilönä
kaudella 2019–2022

Församlingsråd/ seurakuntaneuvosto:

Markus Djupsund (ny/ uusi), Ulla Hagfors-Reponen, Ronny Holmqvist, Gunnevi Kiiskinen (ny/ uusi), Sabina Lindholm-Järvinen, Suzanne Sjöholm, Catarina Stähle-Nieminen, (ny/ uusi), Tanja von Knorring (ny/ uusi)

Blueskuningatar Erja Lyytinen kuvattiin Olympiassa Tampereella. Useita kansainvälisiä tunnustuksia saanut Lyytinen tuo joulukonsertin Tampere-taloon.

VAHVA PALO SOITTAMISEEN ON YHÄ OLEMASSA

Siro nainen mustissaan pitää tottuneesti kädessään valkoista sähkökitaraa samalla, kun nousee ripeästi krumeluurit kierreportaat tamperelaisravintolan hämyiseen saliin. Nahkatakkin hapsut ja musta poninhäntä heilahtelevat vauhdissa, ja kasvoilla häivähtää kiire. Suomen kuuluisin naispuolinen blueskitaristi on aivan kohta nousemassa lavalle esiintymään.

TEKSTI: **Elisa af Hällström** KUVAT: **Hannu Jukola**

Soittaminen on tärkein työni, **Erja Lyytinen** toteaa ja hymyilee valloittavasti.

– Olen aina tiennyt, että olen esiintyjä. Se on ehdottomasti minun juttuni. Nykyään siitä on alkanut nauttia, kun olen saanut itsevarmuutta. Vanhemmiten en enää pelkää.

Lyytinen on kahden alakoululaisen äiti, ensimmäinen Sibelius-Akatemiassa sähkökitaraa pääaineenaan opiskellut nainen, *Guitar World* -lehden mielestä maailman toiseksi paras kitaristi 2020 ja European Blues Awardsien vuoden paras kitaristi 2017.

Edellispäivänä hän on tullut keikalta Saksasta. Ensi vuonna Saksa kutsuu kiertueelle, samoin Norja, Ranska ja Kanada. Maaliskuussa on Suomen vuoro, ja voi Lyytistä kuulla useilla festivaaleillakin.

– Minulla on hyvät fiilikset ensi vuoteen, hän sanoo.

Juuri nyt Lyytinen on pika-aikataululla luvannut tulla kuvattavaksi ennen keikkaa samettikankaiden ja valkoisten patsaiden Olympia-korttelissa.

Valokuvaajan toive kitaran koristelemisesta jouluköynnöksellä jää tosin toteutumatta. Ehkei se niin sopisikaan Lyytisen musiikin tyylilajeista olennaisimpaan, bluesiin, joka kumpuaa yli sadan vuoden takaa pelto-orjien kokemuksista, mullan tuoksusta ja sinisistä sävelistä.

Blues sopii suomalaisille

Lyytisestä suomalaiseen mielenmaisemaan sopii bluesin melankolisuus.

– Minuun bluesissa vetosi ensimmäisenä tunnepitoisuus: verevä ja juureva lähestymistapa asioihin ja voimaantunut soitto ja laulu. Itse pyrin ilmentämään sielunmaisemaani, hän kuvailee.

Lyytisen kirjoittamassa musiikissa kuuluu myös progressiivinen rock.

– Soundit ovat syventyneet ja tulleet raskaammik-

si. Käytän efektejä paljon. 2000-luvun alussa olin mukana jump blues -bändissä, jossa soitimme tanssittavaa musiikkia. Halusin tehdä omaa musiikkia. Blues on aina keskiössä, enkä tykitä vain kolmea sointua.

Metsä maadoittaa

Helsinkiläistynyt, Kuopiosta kotoisin oleva Lyytinen on tottunut kulkemaan työn perässä. Syys- ja joulukiertueen välissä on kuukauden hengähdystauko

”Minuun bluesissa vetosi ensimmäisenä tunnepitoisuus: verevä ja juureva lähestymistapa asioihin ja voimaantunut soitto ja laulu.”

keikkojen peruunnuttua Isossa-Britanniassa.

Tauon aikana toiveena on latautua luonnossa ja kotona. Kotipäiviin kuuluu kaikenlaista toimistohommaa ja bisnekseen liittyvää.

– Lepoon jää usein liian vähän aikaa. Ennen keikatilannetta tapahtuu paljon asioita, Lyytinen huoahtaa.

– Minussa on työnarkomaanin vikaa. Välipäivinä pitäisi olla vapaata, mutta ei ole mahdollista olla vastaamatta puhelimeen. Kotona on kuitenkin kiertuetta rauhallisempaa oleskelua. On teen keittelyä ja sisustuslehtien pläräämistä.

– Nukun päiväunia ja yritän laiskotella, mutta olen huono laiskottelemaan. Usein menen metsään patikoimaan, koska tykkään siitä. Suhde luontoon on hyvä palauttaja.

Uusi levy täynnä tunteita

Vuonna 2019 Lyytisellä oli 130 bändikeikkaa, ja niistä 70 prosenttia ulkomailla. Esiintymisiä on uran aikana ollut Intiassa asti sekä Toronton Jazz Festivalilla.

Lahjat on huomattu maailmankuulujen muusikoiden parissa. Esimerkiksi Tom Jones ja Robert Plant ovat ottaneet Lyytisen keikoilleen lämmittelijäksi.

Kesällä 2018 hän esiintyi Carlos Santanan kanssa Helsingin Kaisaniemessä 20 000 ihmiselle. ”Oli inspiroivaa nähdä hänen soittavan. Se oli tulevaisuudesta, ja pidän tulevaisuudesta”, totesi Santana myöhemmin.

– Se, kun 50 vuoden uran tehnyt amerikkalainen ikoni ottaa suomalaisen kitaristin lavalle kanssaan, on usein wau-kokemukseni, Lyytinen vahvistaa.

– Tiedän, että olemme oikealla polulla, ja asioita on tehty oikein, hän mieltii.

Päämäärätietoisuus ja kunnianhimo ovat olleet tärkeitä avuja. Lyytisen sanoin speksit olivat selkeät kauan sitten.

– Tämän kaiken eteen on tehty aika paljon töitä. Yläasteella menin koulun jälkeen kotiin soittamaan viulua ja tein siitä pakolliset peruskurssit 14-vuotiaana. 15-vuotiaan innolla minulla oli vahva palo, että kitara on instrumenttini. Näin itseni kansainvälisenä artistina. Suomen rajojen ulkopuolella tekeminen ja kehittyminen kiinnostivat.

Julkaistut albumit ovat olleet virstanpylväitä. Uusin on saanut huippuarvioita.

– Se on ensimmäinen levyäni pandemian jälkeen. Siihen on ladattu paljon tunteita.

Levyn nimikappale *Waiting for Daylight* kertoo ystävän menehtymisestä pitkäaikaisen sairauden jälkeen.

Last Girl kantaa koulukiusaamiseen. Kappalees-

Paljon ulkomailla keikkaileva kahdeksanvuotiaiden poikien äiti Erja Lyytinen iloitsee, kun voi jouluna hiljentyä läheisten ja ystävien kanssa.

”Jos on viisikin minuuttia ylimääräistä, käyn kirkossa. Se on hengellinen kokemus, josta saa hyvän ajatuksen voimaa.”

—> sa lauletaan: ”En välittänyt siitä, että olin viimeinen tyttö, joka odotti vuoroaan. Miksi nämä tytöt pettivät toiveeni? Minussa ei ollut mitään vikaa, mutta minua kiustattiin” (toim. suom.).

Joulun tuntu

Viime viikolla alkanut joulukiertue Palefacen ja Emilia Sison kanssa saapuu Tampereelle 14. joulukuuta. Blueskaravaani kulkee jouluteemalla viidettä kertaa, ja keikkoja on 13 paikkakunnalla. Aiempina vuosina Lyytisen joulukonsertissa ovat olleet mukana muun muassa Aija Puurinen ja Sami Saari.

– Nytkin mietin, mikä olisi yllätyksellinen setti, ja kenen kanssa olisi magein tehdä. Ikinä minulla ei ole ollut räppäriä keikoilla, niin nyt on.

– Paleface esiintyy hyvin erilaisissa kokoonpanoissa ja on tosi sydämellisen oloinen tyyppi. Emilian olen tuntenut kymmenkunta vuotta. Hän on upeäänäinen laulaja. On tosi kiva tuoda hänet näihin saleihin.

Joulukonsertissa kuullaan muutakin kuin joulumusiikkia, kuten Lyytisen omia ja solistivieraiden kappaleita vuosien varrelta. Setissä on rokkia, bluesia, räppiä ja joulua.

– Luvassa on yhteisöllinen rokkikonsertti, jossa on joulun tuntu. On Elvistä ja Chuck Berryä.

Tutuista ja tuntemattomammista joululauluista kuullaan rokkavia sovituksia. Lyytinen esittää yhden hänen lempijoululauluistaan, *Heinillä härkien*.

– Lauloin sitä jo lapsena. Se kaunis, upea kappale, hän perustelee.

Tampereen joulukonserttia ei kuulla kirkossa, vaan Tampere-talossa, mutta kirkkojen harras tunnelma pu-

huttelee Lyytistä. Erityisen vaikutuksen on tehnyt Leipzigin sijaitseva Thomaskirche, jossa J. S. Bach työskenteli kanttorina 1700-luvulla. Kirkko on Bachin hautapaikka.

– Käyn katsomassa kirkkojen arkkitehtuuria ja maalauksia. Siihen pitää varata keikkareissuilla aikaa. Jos on viisikin minuuttia ylimääräistä, käyn kirkossa. Se on hengellinen kokemus, josta saa hyvän ajatuksen voimaa.

– Kirkossa ihmiset ajattelevat ja sanovat hyviä asioita toisilleen. Se on lohduttava ajatus, Erja Lyytinen muistuttaa.

Hetkessä olemista

Kun kiertävän muusikon elämästä noin puolet kuluu pois kotoa, tarkoittaa se pitkiä aikoja erossa olemista rakkaista.

– Oma perhe, lapset, läheiset ja ystävät ovat tärkeintä elämässäni. Ystävillekin tulee soiteltua kiertueelta, Lyytinen kertoo.

Arkipäivän kohtaamiset ventovieraidenkin kanssa ovat arvokkaita. Taannoin Lyytinen törmäsi pariin, joka on ollut 60 vuotta yhdessä.

– Yritän olla silmät auki, että saisin erilaisista kohtaamisista enemmän irti, hän aloittaa.

Lyytinen halusi tietää, mikä parin pitkän liiton salaisuus oli.

– He sanoivat, että itselleen rehellisenä oleminen on kaikkien vaikeinta. Onni tulee siitä, että pyrkii elämään omien arvojen mukaisesti ja rehellisenä itselleen.

Lyytisen elämäarvoissa kuuluu kiitollisuus.

– Uskon vahvoin tunteisiin ja tietynlaiseen ajatusmaailmaan. Joka päivä pitää nauttia elämästä ja annetuista hetkistä. Eilinen meni jo, ja huomista ei voi miettiä liikaa.

– Hetkessä olemista pyrin toteuttamaan lavallakin. Lavalla olen vain yleisöä varten. Se on joka kerta uniikki kokemus.

Kotona huomion saavat alakoulua käyvät kaksospoijat. Heille linjat ovat auki myös äidin ollessa maailmalla.

– Näille vastataan aina, Lyytinen sanoo sen jälkeen, kun puhelin on soinnut kesken kuvan ottamisen, ja olemme kuulleet hetken äiti-puhetta.

Joulu on tunnelmointia

Muutaman viikon päästä kalenterissa on joululoma. Joulu merkitsee Lyytiselle rauhoittumista ja hiljentymistä. Sil-

loin tavataan läheisiä, syödään hyvin, ollaan rennosti ja vältetään stressaamista.

– Joulu on kiva, kun on aikaa yhteisölle. Välillä vietän kaverijouluja, välillä olemme perheen kanssa Itä-Suomessa. Tänä vuonna voisi olla kiva olla suvun ja perheen kanssa, Lyytinen suunnittelee.

– Joulu on yrittäjälle oikeasti hyvä hetki pitää lomaa. Ei tarvitse stressata joulusiivousta, kunhan vähän imuroi. En ole myöskään joulupöydän laittaja, mutta laitan kivoja ruokia, joista voi nauttia.

– Jouluni on fiilistelyä, hyggeilyä ja tunnelmaa. On ihanaa, kun koko maailma hiljenee. ♦

Joulukonsertti Erja Lyytinen & friends: Blue Christmas 2022 Tampere-talossa 14.12.

ERJA LYYTINEN

- 46-vuotias kitaristi, artisti, lauluntekijä, musiikin maisteri
- julkaissut 17 albumia, uusin *Waiting for the daylight* (2022)
- ensimmäinen Sibelius-Akatemiassa sähkökitaraa pääaineena opiskellut nainen
- *Guitar World* -lehden Paras kitaristi -äänestyksen toinen sija vuonna 2020
- pitänyt videopäiväkirjaa Ylen *Puoli seitsemän* -ohjelmassa
- harrastaa vaeltamista, kuntosalia ja teehifistelyä, lempiteet matee ja vaniljainen Early Grey
- Oho! Kiipesi viime kesänä Lofoteilla bändikaverin kanssa kahdeksassa tunnissa Himmeltinden-vuorelle (931 metriä)

Kuva: Hannu Piirainen

Kalevan kirkon Tulen ja valon joulu on näyttävä poikkeus joulun tapahtumatarjonnassa ja tarjoaa taatusti laadukkaan, maagisen jouluelämyksen.

Tulta ja valoa taivaan täydeltä

Tulen ja valon joulu järjestetään jälleen Kalevan kirkossa lauantaina 17. joulukuuta. Tapahtuma on näyttävä poikkeus joulutarjonnassa ja tarjoaa taatusti laadukkaan, maagisen jouluelämyksen. Luvassa on tulitaidetta, tanssia, musiikkia ja kirkon seinät eloon herättävä videoesitys.

Tarinallinen kokonaisuus johdattaa katsojat valon ja pimeyden teemojen äärelle.

– Katse kohdistuu hyvän ja pahan väliseen kamppailuun niin ihmisten sydämissä kuin ympäröivässä maailmassa. Meidän liekkimme leppää ja saattaa jopa sammua. Pimeydessä loistaa kuitenkin sammumaton, ikuinen valo. ”Kansa, joka pimeydessä vaelttaa, on näkevä suuren valkeuden”, kertoo tapahtumaa järjestävä pappi **Ralf-Erik Friman**.

Tapahtuman musiikista vastaa bändi, mutta musiikkia ei tarvitse tyytyä vain kuuntelemaan.

Mukana saa laulaa, ja ohjelmassa on myös joidenkin kaikkein tutuimpien ja kauneimpien joululaulujen yhteislaulua.

– Kalevan kirkko mahdollistaa kokonaiselämyksen aivan erityislaatuisella tavalla. Tällaista tapahtumaa ei voitaisi toteuttaa vastaavalla tavalla missään muualla Suomessa. Tämä johtuu kirkkosalin korkeista, harmaista seinäpinnoista, jotka sopivat todella hyvin videoprojisointiin.

– Tulen ja valon joulun jälkeen et katso Kalevan kirkkoa enää ikinä samoin kuin ennen!

Tapahtuman toteuttamisesta vastaavat Tampereen seurakuntien Uusi Verso -yhteisö ja Korento art. ♦

Janne Aejmelaeus

Tulen ja valon joulu la 17.12. klo 18 ja 21
Kalevan kirkossa

Ev.lut. kirkon
lestadiolainen herätysliike
ESIKOISET
Esikoisten kirkkopyhä 11.12.
Messu Messukylän kko klo 10
Uudessakylässä
Joulupuuro+myyjäiset
Kauneimmat joululaulut klo 13
Tervetuloa!
Uudenkylän srk-talo
Ali-Huikkaantie 13b, Tre
www.esikoiset.fi

Herättäjä-Yhdistys
su 18.12. klo 18 jouluseurat
Näsin salissa, Näsilinnankatu 26.
Kim Rantala, Irene Roivainen,
Niilo Rantala ja Outi Lehtipuu.
Kahvitarjoilu alkaen klo 17.
su 1.1. klo 10 H-Y:n kirkkopyhä
Härmälän kirkossa, Talvitie 26.
Saarna Pia K. Lehtinen, messun
jälkeen kirkkokahvit ja veisuut.

**TAMPEREEN
RAUHANYHDISTYS RY.**
Nekalankulma 1, Tampere

**Seurat
pääsääntöisesti
keskiviikkoisin ja
lauantaisin klo 19
sekä sunnuntaisin
klo 16 ja 17.30.**

Ajantasaisista toimintakalenteria
ylläpidetään internetsivuilla,
joista seurat on
myös kuunneltavissa:
tampereenrauhanyhdistys.fi

Ammattilaiset palvelevat

M
ja
LEV
Asuin- ja
asuntokorjauksen
Paikallinen
välittäjäsi!

Juha Alakärppä 040 1601482 Johannes Karjalainen 040 7076110 Marja Karjalainen 0400 640924 Janne Koivisto 041 5136669

ASUNTOPALVELUKARJALAINEN.COM

SKVL

Keskisenkatu 10, 33710 Tampere

Kodin perussiivoukset
Yritysten siivoukset
Remonttisiivoukset
Muuttosiivoukset

Palvelua ja puhtautta
20v

Pyydä tarjous:
045 126 6938
**Anna siivous-
lahjakortti!**

www.uusierasiiivouspalvelut.fi

Tarja Keskinen
PSYKOTERAPEUTTI
(Valvira, Kela)
psyk. sairaanhoitaja
diakonissa

puh. **045 867 4525**
s-posti:
ajanvaraus@tarjakeskinen.fi
www.tarjakeskinen.fi

*Siunattua Joulua ja lämpimät
kiitokset kuluneesta vuodesta*

Tervetuloa Joulukahville Tammelan torille
Maanantaina 12.12.klo 10-12

SARI TANUS

kansanedustaja

Kristillisdemokraatit
Eduskuntaryhmä

Joulumusiikkia kaikelle kansalle

Tänä vuonna Jouluradio soi jo 20. kerran. Kausi jää sen käynnistäjän **Riitta Kalliorinteen** viimeiseksi.

– Jouluradio on minun elämäntyöni, johon mahtuu monenlaisia vaihteita. Se on ollut myös työelämäni korkeakoulu. Nyt tämä on osaltani valmis, hän summaa.

Kanava aloitti vuonna 2003 nimellä Toivotuottajien Joulun laulut.

– Tuohon aikaan joulumusiikki ei ollut trendaavaa, ja ihmiset joutuivat kuuntelemaan omia tallenteitaan, jos halusivat kuulla joululauluja.

Kalliorinne oli huomannut Kauneimpien Joululaulujen suuren suosion. Kun pääkaupunkiseudun seurakuntien yhteisellä radiotoimituksella vielä oli käytettävissään studio, toimeen uskallettiin tarttua.

Nykyään Jouluradio on 10 kanavan joulumusiikkiperhe ja verkkomedia. Esimerkiksi toissa vuonna sitä kuunneltiin pelkästään verkossa reilusti yli viisi miljoonaa kertaa. Ympäri vuoden netissä soivan pääkanavan jälkeen eniten kuunneltuja ovat olleet Kauneimpien Joululaulujen kanava sekä kansainvälistä tyyliä tarjoava Happy Holidays.

Verkkosivusto perustettiin jo 2006, jolloin myös kuuluvuusalue laajeni Tampereelle. Suomi ei ole nykyisessä innostuksessaan yksin, vaan maailmalla on Kalliorinteen tietojen mukaan satoja vain joulumusiikkia soittavia kanavia.

– Tällä hetkellä kuka tahansa voi perustaa nettiradion; joulunettikanavia ja striimejä on tosi monilla yhtiöillä.

Laadukasta musiikkia

Kalliorinne mainitsee Jouluradion ansioksi sen, että laadukkaiden joululaulujen kuunteleminen on nykyään valtavirtaa. Hän on myös varma siitä, että Jouluradio on vaikuttanut suomalaisen joulumusiikin asemaan.

Tänä vuonna kanavaperheeseen liittyi Uusi joulu. Tuore tulokas on Kalliorinteen mukaan otettu vastaan erittäin hyvin.

– Tietenkään kaikki ihmiset eivät tykkää

Kuva: Saku Soukka

Riitta Kalliorinne on toiminut Jouluradion toimituspäällikkönä sen perustamisesta alkaen.

samantyyppisestä joulumusiikista.

Hän itse valitsee joulukanavan tilanteen mukaan. Kun lastenlapset tulevat kylään, kuunnellaan Lasten joulua, toisinaan taas jotain muuta.

– Mielestäni aika yleistä palautetta onkin juuri tuo. Mutta totta kai on myös ihmisiä, jotka tykkäävät vain tietyn tyyppisestä joulumusiikista. Esimerkiksi Indiejoulu on kanava, jota suosivat juuri siitä musiikista pitävät.

Kanavaperhettä kuunneltiin viime

vuonna 175 maassa. Palautetta tulee paljon, ja jonkin verran myös ulkomailta.

– Meillä on hyvin aktiivinen ”seurakunta”, joka kyllä pitää ajan tasalla. Esimerkiksi Facebookissa seuraajia on 115 000.

– Etenkin alkuvaiheessa tuli viestejä, että ”kiitos, kiitos kun toitte suomalaisen joulun tänne helteeseen”.

Kalliorinteen pitkä työura jatkuu ainakin toistaiseksi Kirkko ja kaupunki -mediassa.

– Kaikenlaisia kummelluksia mahtuu kahteenkymmeneen vuoteen. ♦

Asta Kettunen

jouluradio.fi, #jouluradio20, #kuuluujouluun

Jouluradio 20 -juhla jumalanpalvelus löytyy YLE Areenasta 27.11.2023 saakka nimellä Ensimmäisen adventin jumalanpalvelus Paavalkirkossa.

Koiraporukkin aloittaa rauhallisen joulunvieton

Järjestäjät toivottavat jälleen kaikki koiralliset ja koirattomat, mukavasta kävelyhetkestä nauttivat mukaan kynttiläkulkueeseen 18. joulukuuta.

Ensimmäisen kerran tapahtuma järjestettiin reilut kymmenkunta vuotta sitten, kertovat Pohjois-Hämeen kennelpiirin sihteeri **Sanna Laine** ja tuolloin puheenjohtajana toiminut **Sinikka Mäkelä**.

– Alun perin tapahtuma järjestettiin vähän kaupunkilaisena vastineena metsästysyhdistysten erätulille, joissa oli eläinten joulurauhan julistus, ja myös Helsingissä Senaatintorilla järjestetyille hiukan vastaavalle tapahtumalle, Mäkelä muistaa.

Tampereella on alusta alkaen tehty lenkki Hämeenpuiston päästä toiseen. Järjestäjänä on ollut Kennelpiiri yhteistyössä jonkin Eläinlääkäriaseman ja viime vuosina koiranruokaa valmistavan yrityksen kanssa. Glögiä ja pipareita ovat tarjonneet Kyyjärön Kiertäjien partiolaiset, ja musiikkiesityksistä on vastannut lasten kuoro.

Parhaina vuosina hyvällä säällä mukana on ollut toistasataa koirakkoja, ja ihmisiä

vielä enemmän. Ainoastaan vuoden 2020 kulkue jäi koronan takia välistä.

– Viime vuonna sattui olemaan tulipalopakkanen, ja lisäksi kävi todella kova tuuli. Paikalle ei uskaltanut kuin ehkä 30–40 koirakkoja, mutta tunnelma oli silti erittäin

mukava. Tosin glögi tarjottiin kylmänä, kun sää oli niin jäätävä, että lämmityslaitteetkin lakkasivat toimimasta, kertoo Laine.

Pastori on ollut mukana julistamassa joulurauhaa, ja joskus on laulettu yhdessä.

– Eiköhän ihmistenkin joulurauhan ju-

Kuva: Susanna Kiiski

Kynttiläkulkueeseen voi liittyä mukaan myös matkan varrelta. Tämä tyylikäs pukeutuja on Mando.

listuksella tarkoitetaan sitä, että siinä kohtaa kiireet väistyvät ja rauhoitutaan viettämään yhteistä aikaa perheen kanssa. Koirilla se voisi tarkoittaa vaikkapa sitä, että harrastukset, näyttelyt ja muut kiireet jätetään sivuun ja vietetään rauhallista joulun aikaa sen oman lauman eli perheen kanssa, Laine määrittelee.

Kynttiläkulkueetta on alettu kysellä jo hyvissä ajoin ennen tapahtumaa.

– Eri yhdistykset, kasvattajat tai muut porukat ovat sopineet tulevan kulkueeseen porukalla. Monet myös panostavat sekä koirien että ihmisten jouluseen asutukseen.

Monella ovat mukana kynttilälyhydyt ja kakkapussit. Koirat ovat käyttäytyneet sopuisasti.

– Muita eläimiä ei ole tainnut mukana olla, vaikka varmaan voisi ollakin.

Kävelylle lähdetään kello 18 Hämeenpuiston eteläpäästä. Joulurauhan julistaa Diakonian ja yhteisvastuun pastori Kati Eloranta. ♦

Asta Kettunen

Ohjaaja Olli Rinta-Mantila esittelee leivonnaisia, jotka ideoi ja valmisti kuntouttavaan työtoimintaan osallistuva kokki Liina Tuovinen.

Hävikistä leivonnaiset jouluun

Ravintola Kierrossa Nekalan seurakuntatallossa valmistui hävikkileivonnaisia – polentapiiraita ja fudgea – jouluisen askartelupajaan, johon osallistuu kymmenkunta henkeä.

– Idea lähti siitä, että askartelupaja toteutetaan Pirkanmaan Jätehuollolle, jolloin hävikin hyödyntäminen tarjottavissa olisi tilaisuuden henkeen hyvin sopiva, kertoo hankkoordinaattori **Kristiina Vidqvist**.

Hän vinkkaa, että hävikkileivonnaisiin saa hyvin hyödynnettyä esimerkiksi tummuneet banaanit ja toisaalta suolaisiin piirakoihin nahistuneet kasvikset ja kuivahtaneet juuston loput.

Jätehuollon askartelupajan toteuttaa kierästystaiteilijapari BCensemble eli Milla ja

Petri Neuvonen. Pajassa askarrellaan monikäyttöisiä kortteja ja niihin kirjekuoret Roskakalentereista.

Kierto osallistuu myös seurakuntien Diakoniana ja yhteiskuntavastuu -yksikön Hyvien uutisten joulukalenterin toteuttamiseen yhdessä seurakuntien viestinnän kanssa. Kalenterin löytää seurakuntien Instagram- ja Facebook-tileiltä.

Kierrossa on tarjolla joululounas 6/12 euron hintaan keskiviikkona 14. joulukuuta kello 12–14. Kelan ja Liki-hankkeen työntekijät ovat paikalla tarjoamassa neuvontaa ja apua tiistaina 13.12. kello 12–14. ♦

Asta Kettunen

Leivonnaisten ohjeet: siltaalehti.fi

Jouluinen perhetapahtuma kutsuu taas

Jälleen tänä vuonna Tampereen seurakunnat on mukana rakentamassa jouluhetkeä tamperelaisille perheille. Tavoitteena on tavoittaa etenkin vähävaraisia perheitä, mutta ovet ovat avoimina kaikille.

– Monia perheitä kurittavat monet lisääntyneet kulut, eikä rahoja liikene mihinkään ylimääräiseen, huomauttaa seurakuntien tapahtumakoordinaattori **Merja Halivaara**.

Areenan Joulun järjestetään torstaina 15.12. kello 16–19. Ohjelmaa seurakunnat ovat rakentaneet Nokia Areenan kutsumana yhdessä kaupungin, seurojen, ravintolakonserni NoHo:n ja muiden tahojen kanssa. Tekniikasta huolehtii Akun Tehdas.

Luvassa on luistelua ja muuta toimintaa jäällä sekä joulumusiikkia.

Seurakunnat järjestää yhdessä Varalan urheilupuiston kanssa aulassa lasten liikunta-aktiiviteettiradan. Varala luovuttaa välineet, ja vetäjinä pisteessä on seurakuntien liikuntakasvatustyön nuoria. Tarjolla on myös Tuomiokirkkoseurakunnan vetämä askartelupiste.

NoHo tarjoilee lämmintä glögiä ja pipareita. Lisäksi luvassa on jouluyllätyksiä, joista odotetuimpia lienee joulupukki. ♦

Kuva: Miikka Varila

Haluatko halin? Tapparan ja Ilveksen maskotit ovat mukana menossa tälläkin kertaa. Areenan Joulussa ovet ovat avoimina perheille ilman pääsymaksua.

Anna jouluna Toisenlainen Lahja®

Stipendi tytölle
25€

Vuohi
30€

Hanki lahja:
toisenlainenlahja.fi
020 787 1201

KUA

**Kirkon
Ulkomaanapu**

Puhelun hinta 8,35 snt/puh + 16,99 snt/min.

PILKE
LASTENHOITO

Etsimme lastenhoitajia

Haemme useita lastenhoitajia keikkatyöhön sairaan lapsen kotihoitoon ja lastenhoitoon Pirkanmaan alueelle!

Tarjoamme joustavia työaikoja omien toiveiden mukaan. Työ sopii moneen elämäntilanteeseen: Opiskelijalle, eläkeläiselle tai toisen työn oheen.

Mikäli olet kiinnostunut, niin olethan yhteydessä:

Henna Sandroos

Palvelupäällikkö

Pilke lasten kotihoito Oy

+358 40 905 2662

henna.sandroos@pilkepaivakodit.fi

Tontuntekijä kannustaa lapsia ja nuoria liikkumaan

Tonttujen tekemisestä on tullut vuosien varrella kiiva, yhteisöllinen asia. Auttajien verkosto kasvaa, ja sana kiirii.

Näin kertoo 89-vuotias **Aila Jussila**, joka on askarrellut tuhansia tonttuja ja lahjoittanut myyntituoton lasten sekä nuorten liikunta- ja urheiluharrastusten tukemiseen.

Tonttujen tekeminen alkoi noin 25 vuotta sitten, kun Jussilan omat tyttärenpojat aloittivat lentopallon pelaamisen Akaan Viialassa. Nykyisin seuran nimi on Akaa-Volley, ja edelleen tonttuja myydään joulun alla seuran kotipeleissä.

– Me kannattajat yritimme tukea pientä urheiluseuraa, pidimme kahviota ja teimme monenlaista. Sitten sain idean tontuista, ja aloin saada lahjoituksena korkkeja ja lankoja, kertoo Jussila, joka on tehnyt elämäntyönsä Kaivannon sairaalan askarteluohjaajana.

Veikeä tonttu syntyy luonnonkorkista valmistetusta kuohuviinipulloon korkista. Vartaloon levitetään liimaa, ja ympärille kiedotaan ketjusilmukanauhaa. Päähensä tonttu saa virkatun lakin.

– Sitten vain piirretään silmät ja suu, tonttu kiedotaan sellofaaniin, ja paketti suljetaan virkatun kellon ja langan avulla, näyttää Jussila, jonka näppärissä sormissa tonttu syntyy hetkessä.

Ketjusilmukoita maailman ympäri

Moni on kysynyt, kauanko aikaa kuluu yhden tontun tekemiseen.

– Siihen en osaa vastata, sillä teen tätä sarjatyönä: virkkaan myssyt ja kellot erikseen omiin koreihinsa. Ketjusilmukkaakin olen virkannut valmiiksi kilometrikaupalla, sitä on syntynyt varmaan jo maailman ympäri, nauraa hyväntuulinen Jussila.

Nykyisin tonttuja myydään myös Vehmaisten Urheilijoiden hyväksi, lasten ja nuorten liikunta- ja urheilutoiminnan tukemiseen.

– Asuimme Vehmaisissa silloin, kun omat lapset olivat

pieniä, ja he olivat mukana seuran toiminnassa. Kun Vehu täytti 90 vuotta vuonna 2019, tein seuralle lahjaksi 90 tonttua, ja siitä lähtien niitä on myyty joulun alla Vehmaisissa.

Korona-aikana Jussila suorastaan kärsi korkkien puutteesta, sillä ihmiset eivät järjestäneet juhlia ja nostelleet kuohuviinimaljoja.

– Sitten keksin pikkutontut, jotka voi valmistaa viinitarvikeosastoilla myytävistä pikkukorkeista. Kun tonttuun kiinnittää tikun, se sopii koristeeksi esimerkiksi joulukukka-asetelmaan.

– Viime keväänä sitten jo tulikin hotelli Tammerista suuri kassallinen korkkeja, kun ihmiset juhlivat vappua, ja jääkiekon MM-kisat järjestettiin Tampereella, iloitsee Jussila.

Tontuntekijä kiittää kaikkia korkkeja ja tarvikkeita lahjoittavia apujoukkojaan, muun muassa Kaukajärvellä asuvia naapureitaan ja ihmisiä, jotka käyvät Seurakuntatila Kaukusun Kulman Perjantaikahveilla.

– Olen yllätynyt ja kiitollinen, että olen saanut niin paljon tukea sekä ystävällistä kohtelua ihmisiltä. Hyvää kylähenkeä on myös Vehmaisten K-kaupassa.

Aila Jussila jaksaa edelleen ahkeroida tonttuja, sillä lasten ja nuorten hyvinvointi on lähellä hänen sydäntään. Omaan perheeseen kuuluu kaksi lasta, kolme lastenlasta ja kaksi lastenlastenlasta.

– Olen sotaorpo, ja saanut itse aikoinani apua. Auttamisen halu tulee myös äidiltäni, joka maalasi posliinisia astiakalustoja arpajaisiin. Tuotto käytettiin Temmeksen kirkon urkurahastoon, muistelee Jussila. ♦

TEKSTI: **Kirsi Airikka**

KUVA: **Hannu Jukola**

Tonttuja on myynnissä liiketilan aulassa, Kangasalantie 120, ja ne voi maksaa Vehmaisten Urheilijoiden toimistoon ja K-market Vehmaisten kassalle. Samaan paikkaan voi myös lahjoittaa korkkeja.

Aila Jussila valmistaa luonnonkorkeista tonttuja ympäri vuoden.

Lukijalta

Äänestämistä helpotettava seurakuntavaaleissa

Seurakuntavaalit on nyt käyty. Onnea ja menestystä kaikille valituiksi tullee omassa tärkeässä luottamus-tehtävässä. Vaikka seurakuntavaaleista löytyi ennen vaaleja runsaasti tietoa verkosta, äänestämisen oli tehty vaikeaksi. Ilman vaalikonetta ei äänestämisestä olisi tullut yhtään mitään.

Kahden äänestyslipun käyttäminen vaikeutti merkittävästi äänestämistä. Seurakuntavaaleissa pitäisikin pärjätä yhdellä äänestysnumerolla.

Harva jaksaa liikkuu kilometrien päähän äänestämään. Siksi verkko-, puhelin- tai postiaänestys pitäisi olla mahdollista. Silloin vanhakin ihminen pystyisi äänestämään lähiomaisen tuella ja nuorten olisi helppo ottaa kantaa tutuilla digitaalisilla välineillä.

Idea pitäisi laajentaa nopeasti koskemaan myös valtiollisia ja kunnallisia vaaleja. On luotettava kansalaisten rehellisyyteen ja haluun vaikuttaa sekä pelättävä vähemmän vaalivilppiä ja vaalisalaisuuden särkyä.

Mistä seurakuntavaaleissa oli kysymys? Kirkko ei harjoita talouspolitiikkaa eikä tee turvallisuuspolitiikkaa. Kirkko ei ole olemassa myöskään sosiaalipolitiikkaa varten. Nämä aiheet kuuluvat yhteiskunnalliseen päätöksentekoon eli politiikan puolelle.

Kirkko ei ole liikelaitos, sosiaalitoimisto eikä puoluetoimisto. Kirkko on syntisten ihmisten sairaala. Sen tehtävänä on hoitaa rikkiäisiä, eksyneitä, elämässään pahoille teille joutuneita ja tarkoituksettomuuteen vaipuneita ihmisiä ja johtaa heidät takaisin Jeesuksen ja Jumalan luo.

Seurakuntavaaleissa ratkaistiin, miten tätä Jeesus Nasarettiläisen elämäntyötä paikallisesti jatketaan ja julistetaan, ja minkälaiseen toimintaan seurakunnat käyttävät kirkollisverorahat.

Seurakuntavaaleissa olisi ollut järkevintä käydä keskustelua niistä asioista, jotka kuuluvat seurakuntaneuvoston ja kirkkovaltuuston toimenkuvaan, ja tarvittaessa tarkistaa näitä tehtäviä.

Julkinen tunnettuus ehdokkaana ei ole itseisarvo. Se ei vielä tee kenestäkään pätevää ehdokasta. Koulutusasokaan ei kerro yhtään mitään ehdokkaan uskonelämän syvällisyydestä tai pinnallisuudesta ja kyvykkyydestä tehdä arvovalintoja.

Vaalikone oli mielestäni paras tapa löytää sopiva ehdokas näissä vaaleissa. Jokaisella valitsijayhdistyksellä oli myös omat Facebook-sivunsa, jossa voi kysyä ehdokailta kinkkisiäkin kysymyksiä.

Tavallisen seurakuntalaisen oli mahdotonta vaikuttaa kirkolliskokousedustajan valintaan. Kirkolliskokousvaalit pitäisikin käydä samaan aikaan kuin seurakuntavaalit ja suorana kansanvaalina, jolloin äänestäjä saisi äänestää suoraan kirkolliskokousehdokasta.

Pasi Toivonen

Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja, Tampere

Teiskon majataloillat luovat yhteisöllisyyttä

Niin tärkeää työtä kuin jokainen seurakunnan työntekijä tekeekin, on tarvetta myös vapaaehtoisten vetämiselle toiminnalle. On hienoa, että Messukylän seu-

rakunta on mahdollistanut vapaaehtoisten vetämänä Teiskon majataloillat. Ne poikkeavat muista majataloiloista siten, ettei niissä ole ketään tunnettua vierasta tai esiintyjää. Iltoihin tullaan kohtaamaan Jumalaa ja toisia ihmisiä.

Me vapaaehtoiset näemme tärkeäksi, että meillä on matalan kynnyksen toimintaa, jossa yhteisöllisyyttä rakennetaan. Seurakunta pääsee rakentumaan näin toisten seurakuntalaisten jakamasta uskosta ja Raamatun kohdista. Samalla voimme tutustua toisiimme ja myös jakaa omia rukousaiheitamme pienryhmissä ja tuoda ne Jumalan eteen.

Kirkon rahojen vähentyessä on tarpeen miettiä, miten vapaaehtoisuudelle pohjautuvaa toimintaa saadaan lisättyä. Monessa seurakunnassa toki jo nyt tehdään vapaaehtoisvoimin paljon hyvää.

Sirpa Pursiainen

Messukylän seurakuntaneuvoston ja yhteisen kirkkovaltuuston jäsen

Vastine Jaakob Vanhurskaasta

Markku Kiander kirjoittaa Jaakob Vanhurskaasta ja vertaa hänen opetustaan Paavalin puheisiin (*Silta* 11/2022). Kirjoitus herätti hämmennystä ja ihmetystä, koska olen juuri pitänyt opetuspuheen Uuden testamentin Jaakobin kirjeestä ja siksi perehtynyt aiheeseen.

Jos Jaakobin kirjeen kirjoittajana pitää Jeesuksen veljeä, tätä Jaakob Vanhurskaaksi nimettyä, on se kirjoitettu ennen kuin Paavalin toiminta oli kunnolla alkanut. Ehkä kirje olisi jo ajalta ennen Jerusalemin suurta kokousta, jossa Paavali kertoo kokemuksistaan pakanoiden parissa ja juutalaisten johtajat sopivat yhdessä hänen kanssaan toimintaohjeista.

Tästä kokouksesta kerrotaan Apostolien tekojen 15. luvussa. Siinä kokouksessa Paavali ja Jaakob lyövät kättä yhteistyön merkiksi. Siksi onkin outoa, että Kiander antaa ymmärtää, että Jerusalemin seurakunnasta olisi lähetetty miehiä Paavalin perään, "oikomaan tämän puheita". Kokouksesta lähetetty kirje torjuu tämän väitteen (Apostolien teot 15:24).

Eivätköhän Jerusalemissa tulleet miehet olleet juutalaisten fariseuksia ja kirjanoppineita, siis samoja, joiden kanssa Jeesuskin oli napit vastakkain ja joiden opetusta vastaan myös Paavali joutui taistelemaan.

Kiander kirjoittaa myös, että Jaakob olisi sanonut Paavalille sanat, jotka ovat peräisin Jaakobin kirjeestä (Jaak. 2:20, 3:12). Hämmäntävä väite, sillä kirje on kirjoitettu, sen omien sanojen mukaan, 12 hajaannuksessa elävälle heimokunnalle. Jaakob siis kirjoittaa juutalaisten seurakunnalle, ei pakanoiden keskuudessa toimivalle Paavalille.

Kirjeen tavoitteena on korostaa sitä, että elävä usko näkyy teoissa toisin kuin kuollut usko, joka on vain totena pitämistä ja pelkkää puhetta. Kirje viittaa toistuvasti Jeesuksen opetuksiin, mikä on helppo todeta Kirkkoraamatun alaviiteistä.

Jaakobin kirjettä kannattaa lukea ohjeena siitä, miten lähimmäisenrakkaus tulee todeksi. Hyödyllinen opetus jokaiselle!

Riitta Paajanen

Tampere

Kirjoita mielipiteesi Sillan lukijapalstalle!

Kirjoita Sillan yleisönosastoon mieltäsi askarruttavasta asiasta tai anna palautetta lehdestä. Tekstin ihanepi-tuus on noin 1200 merkkiä välilyönteineen.

Lukijalta-palstalla julkaistavaksi toivottuihin teksteihin on aina liitettävä lähettäjän nimi ja yhteystiedot.

Jos haluat tekstin julkaistavaksi nimimerkillä, laita

siitä maininta tekstin yhteyteen ja käytettävä nimi-merkki. Tällöin yhteystiedot jäävät vain toimituksen tietoon.

Palautetta ja lukijapostia voi lähettää osoitteisiin:

toimitus@siltalehti.fi,
Silta, Tampereen ev.lut. seurakuntayhtymä,
PL 226, 33101 Tampere
ja siltalehti.fi/palaute.

HENGEN LEIPÄÄ

Janne Heikkilä
Ruotsalaisen seurakunnan kirkkoherra

Jouluna kannattaa hidastaa tahtia

Muutettuani alkusyksystä kaupunkiin olen tehnyt matkoja polkupyörällä enemmän ja vähemmän säännöllisesti. Maaseudulla, entisellä asuinpaikkakunnallani ei ollut ruuhkaa kevyen liikenteen väylillä, mutta Tampereella on.

Ajaessani kohti keskustaa havaitsen ylämäessä Pispalan kirkon kohdalla, kuinka sähköpyöräilijät ja muut minua parempikuntoiset polkijat menevät kuin heittämällä ohitseni.

Mietin hetken, pitäisikö minunkin yrittää kiristää tahtiani, jotta pysyisin muun pyöräliikenteen rytmissä. Sitten kuitenkin vain sanon itselleni, että älä hätäile. Pääset kyllä perille rauhallisemmalla vauhdilla.

Lähestyvä joulun aika muistuttaa meitä hidastamaan tahtia, ihan liikkumisvälineestä riippumatta, ja ennen kaikkea yleisessäkin mielessä.

Joskus on hyvä pohtia, mitä jouluna ja joulun alla oikeasti tarvitsee. Kun "pakollisten" asioiden

Käännä katseesi seimen lapsen ja usko evankeliumiin. Siitä loistaa valo, jonka luota ei ole kiire pois.

lista lyhenee, luultavasti kiirekin samalla vähenee. Voi polkea rauhallisemmin ja ehtiä silti.

Näin jää myös paremmin aikaa syventyä sekä joulun sanomaan että yhdessäoloon läheisten ja ystävien kanssa.

Kun ei ole kiire, ehtii myös ajatella niitä ihmisiä, joita harvemmin tapaa. Saattaa olla, että sinunkin mielessäsi on heitä, joista ei ole pitkään aikaan kuulunut mitään. Ehkä nyt tai joulunpyhinä voisi olla sopiva aika ottaa yhteyttä yhteen tai useampaan heistä.

Ajattelen myös hengellisyyden merkitystä. Ruokoukselle, hartaudelle ja sanan tutkimiselle annettu aika on tärkeää.

Uskon, että Jumala sen kautta siunaa kaiken tekemisemme ja menemisemme sekä myös koko ajankäyttömme. Hän voi myös antaa kiireiden ja kuormien raskauttamalle rauhallisen mielen ja levollisuuden. (Matt: 11:28)

Joulun ja adventin aika kutsuu meitä yhdessä iloitsemaan evankeliumin sanomasta. Tähän tarjoavat seurakuntamme useita mahdollisuuksia.

Evankeliumi on hyvä sanoma Jeesus-lapsesta. Tämä uutinen on aina tuore. Se tuo uskoa, toivoa ja rakkautta maailmaamme, joka itsessään ei aina ole niin valoisa.

Kun näet pimeyttä maailmassa tai itsessäsi, älä jää siihen. Käännä katseesi seimen lapsen ja usko evankeliumiin. Siitä loistaa valo, jonka luota ei ole kiire pois. ♦

Hengen leipää on *Silta*-lehden juttusarja, johon toimitus pyytää kirjoituksia seurakuntalaisilta sekä seurakuntien työntekijöiltä.

SATTUMUKSIA KIRKON KULMILTA

Puu, penkki ja puistotie, joka Tampereen uudelle kirkolle vie.

Uutta kohti

Mikäs sieltä puiden takaa nousee-kaan? No, eikös se vaan ole Aleksanterin kirkko. Senhän nyt tuntevat kaikki – joka pertti ja joka pirkko!

Kuvassa tonttuoja kulkee pitkin puistokäytävää, reippahin askelin kohti maamerkkiä näyttävää. On hankea ja nietosta, niin kuin jouluna saisi olla, ja kivaa kirpeää pakkasta, eli lämpötila sopivasti alle nollan.

Ehkä vuoden tonttuilut ovat jo takanapäin, ja nyt voi kulkea käsikään kohti kirkkoa uutta ja loppuvuoden tärkeää juhlatilaisuutta. Varmaan tontutkin haluavat hiljentymään, hengittämään syvään, joulutouhuiluista elpymään.

Niin kuin kortista näkyy, on Aleksanterin kirkkokin siis joskus ollut tamperelaisille uusi, vaikka nythän se on kaikille tuttu; vanha, hyvä, perinteinen juttu – niin kuin jouluna joulukuusi, tai arkena kalapuikot ja perunamuusi.

Kirkko ei alun perin, vuonna tuhatkahdeksansataakahdeksänkymmentäyksi, saanutkaan nimeä Aleksanterin, eli tullut tsaarin mukaan nimetyksi, vaan tuli Uutena tai vain Tampereen kirkkona tunnetuksi, tiedetyksi. Ja kun se oli

kerran uutena kirkkona lähtenyt kansan suussa kulkemaan, oli enää vaikea vaihtaa nimeä, jolla se oli opittu tuntemaan.

Vasta kun kirkko Johanneksen alkoi nousta peruskivistä, joutui Aleksanterin kirkko luopumaan nimestä: eihän se silloin enää ollut ollut uusin Tampereella, vaan sen paikan oli ottanut kirkko Juhanuskylän mäen harjanteella.

Koska tuleva Tuomiokirkko vihittiin vuonna tuhatyhdeksänsataaseitsemän, on kortilla ikää ainakin satakaksikymmentäviisi vuotta, ehkä enemmän. Joskus silloin se siis on posttiin laitettu, tai jos ei lähetetty, niin vähintäänkin painettu. Vaikea sanoa varmaksi, määritellä ihan tarkasti!

Sen jälkeen ovat vuodet vierineet, mikä näkyy vaikkapa puiston puista, kortissa nykyisten jättiläisten paikalla kun on vain puuta pikkuruista.

Vaan mikä on tuo talo, joka näkyy kirkon takaa? Se ei ole aiemmin osunut silmiini todellakaan. Eikä osu nytkään, kun ajan valokuvia selailen, tihrustan, suurennan ja eestaas kelailen. Ja koska se tuskin on mielikuvitusta, satua, on se

varmaan sijainnut toisella puolella Pirkankatua.

Mutta se siitä: ensi vuonna taas lisää kirkkojen kulmien sattumuksia: saapa nähdä mitä historiallisia hassutuksia luettavaksenne keksinkään. Se selviää, kun alan etsiä kuvituksia, ja pari ideaa onkin jo, joitakin ajatuksia, mutta en voi vielä kertoa enempää!

Hyvää joulua siis tontuille ja muille tallustelijoille – kaikille Sillan lukijoille! Ollaan kilttejä toisillemme, eikö vaan, tehdään tekoja kivoja, tai ainakin koetetaan. Ajatellaan mukavia, ja vältellään tuumia tukalia.

Myötä tämän kuvan toivotan myös hyvää juhlaa vuoden vaihtuvan, talven taittuvan. Nyt saa ottaa rennosti, minä annan luvan! Voidaan tonttujen tavoin toimia ja keräillä voimia, eli vetää lonkkaa koko konkkaronkka. Vähän toki saa lahjapapereita aukoa ja joulun hyvää henkeä haukkoa, mutta muuten – eiköhän pidetä taukoa! ♦

Mikko Pollari

Lähteet: Silfverhuth, Voitto: Tampereen seurakuntahistoria 1 (SKS, 2013).

KOLUMNI

Pauliina Parhiala

Lähetysseuran diakonia- ja kehityspäällikkö, jonka mielestä jokainen lapsi on lahja

Kuva: Markus Sommers

Lapsi on meille syntynyt

Tuuli pyyhkii Länsi Afrikan Sahelin savannivyötä, kuljettelee roskia pitkin puutonta aukiota, hiekka pölyyää. Olen vierailulla pienen Fatickin kaupungin laitamilta. Kotieläimet – vuohet, possut ja kanat – etsivät pienistä mättäistä itselleen jotakin syötävää.

Ilmastomuutos on edennyt, ja se vaikuttaa jo monin tavoin serer-kansan ja muiden senegalilaisten elantoon. Hankalimmassa asemassa ovat kuitenkin vammaiset henkilöt ja perheet, joissa on vammaisia henkilöitä.

Pihamaalla keskustelemme vaikeista elämäntilanteista. Perheen äiti, aikuinen tytär lapsineen sekä nuorempi tytär edustavat yhdeksänhenkistä perhettä. Vammaisena syntynyt tytär on vihdoin, yli kymmenvuotiaana, päässyt kouluun. Viime vuosikymmen on vierähtänyt lähinnä kotosalla, sisätiloissa.

Vammaisuus on Fatickissa, kuten monessa muussakin paikassa, osin tabu. Myös tietoa puuttuu. Elämäntilanteeseen on ollut myös vaikea saada apua, eikä vammaispalveluita ole saatavilla kuin isommissa kaupungeissa. Kotikaupungin mutkaiset ja mutaiset tiet eivät myöskään tue koulutietä pyörätuolissa.

Vammaisuus on yksi yleisimmistä syrjinnän perusteista.

Köyhyyden riivaamassa Fatickissa perheen elanto on tiukassa. Ilmastokestävyshankkeen myötä perheen vuohisto on onneksi vahvistunut ja viljelytoiminta saanut uutta potkua.

Maailmassa on arvioiden mukaan yli miljardi eri tavoin vammaista henkilöä. Arvio on kuitenkin alakanttiin, sillä usein vain liikuntavammaiset huomioidaan. Vammaisuus on yksi yleisimmistä syrjinnän perusteista.

Vammaispalvelut, esteettömyys ja saavutettavuus sekä palveluiden saaminen ovat ongelma Suomesakin. Erityisjärjestelyitä puuttuu, eikä yksilöiden tarpeita ole huomioitu, vaikka tiedetään, että kohtuulliset mukautukset edistävät yhdenvertaisuutta. Tiedon puute ja negatiiviset asenteet ovat keskeisiä tekijöitä ongelmien taustalla.

Hyvästellessäni senegalilaisperhettä mietin jokaisen ihmisen loukkaamatonta ja luovuttamatonta ihmisarvoa. Sitä, miten arvokas jokainen lapsi on syntyessään. Mutta miten erilaisiin oloihin maailmamme lapset syntyvät!

YK:n vammaisten henkilöiden oikeuksia määrittelevä yleissopimus kiteyttääkin tärkeät tavoitteet. Niitä ovat yhdenvertaisuus, syrjimättömyys, osallistuminen, osallisuus, esteettömyys ja saavutettavuus.

Maailma, joka rakentuu tällaisten periaatteiden varaan, on parempi kaikille. Tämän maailman toteutumisesta maailmamme lapsille on meillä kaikilla aikuisilla yhteinen vastuu. ♦

Kolumnistien esittelyt ja kommentointi: siltalehti.fi/puheenvuorot

SILTA

siltalehti.fi

9. vuosikerta

• **Kustantaja / julkaisija:**

Tampereen ev. lut. seurakunnat

• **Toimitus:**

päätoimittaja Kirsi Airikka 050 381 0970,

toimitussihteeri Asta Kettunen 050 438 2716,

s-posti: toimitus@siltalehti.fi ja

etunimi.sukunimi@evl.fi. Osoite: Seurakuntien talo, Näsilinnankatu 26, PL 226, 33101 Tampere.

• **Kaupalliset ilmoitukset**

Tamperelainen – ilmoitusmyynti

Tero Taipale, 040 641 1163

tero.taipale@tamperelainen.fi

Aineistot: tre.ilmoitukset@tamperelainen.fi. Valmis-

tettavat ilmoitukset ilmestymistä edeltävän viikon ma

klo 14, valmiit ilmestymistä edeltävän viikon ke klo 12.

• **Jakelu:** Tamperelainen.

Jakelupalaute: jakelupalaute.fi/silta tai

Suomen Suoramainonta Tampere, 040 085 9766

• **Tilaukset:** sari.laakso@evl.fi, 03 219 0111

• **Taitto:** Timo Saarinen/ www.pelagus.fi

• **Painosmäärä:** 93 000 kpl

• **Paino:** Sanoma Manu, Tampere

• **ISSN:** ISSN 2342-0979 (painettu),

ISSN 2342-0987 (verkkojulkaisu)

• **Seuraavat lehdet ilmestyvät:**

ke 4.1.2023, aineisto viimeistään ke 14.12.2022

ke 1.2.2023, aineisto viimeistään ke 11.1.

Jumalalle kunniaa saksaksi

Ehre sei Gott in der Höhe und auf Erden Fried, den Menschen in ein Wohlgefallen.

Tänä vuonna tuli kuluneeksi 40 vuotta siitä, kun saksalaisten messujen järjestäminen aloitettiin Tampereella.

Vuodesta 1982 alkaen jumalanpalveluksia on ollut säännöllisesti kerran kuukaudessa. Niiden pitopaikkana toimii nykyään Pyynikin seurakuntakoti. Aiemmin messuja järjestettiin Hervannassa, Tuomiokirkossa ja pitkään myös Aleksanterin kirkon kryptassa.

Sisätilojen lisäksi kokoontumisia on järjestetty kesäaikaan maaseudun rauhassa. Mukana on ollut myös Vesa-Sol-yhteisön kuoroja.

81-vuotias musiikin maisteri ja useiden kuorojen isä **Vesa Haapaniemi** on toiminut näissä messuissa alusta pitäen kanttorina, ja toimii edelleen.

– En ole ollut pois yhtään kertaa, kaikki menee jo rutiniilla, Haapaniemi toteaa.

– Osallistujia tulee pitemmänkin matkan päästä.

Matkapastori Hans-Christian Beutel muistuttaa seurakuntaväkeä Jumalan hyvyydestä. Virsien sanoitukset vaikuttavat ensi alkuun vaikeilta, jos saksa ei ole äidinkieli.

Birgitte von Witzlebenin äidinkieli on ruotsi ja isänkieli saksa.

– Ihan pienenä lapsena olen kuulunut saksalaiseen seurakuntaan, jossa kaikki pääsivät kuitenkin ripille ruotsalaisesta seurakunnasta.

Witzleben on käynyt saksalaisissa messuissa vuodesta 2008 lähtien. Hänelle tärkeää on saksalaisen kulttuurin pitäminen esillä.

– Esimerkiksi sadonkorjuujuhla on erittäin tärkeä, mutta myös adventin aika ja jouluku.

Hän kertoo, että sama pastori kiertää maata kuusi vuotta, minkä jälkeen hän voi anoa vielä kahden vuoden lisäaikaa.

Kielitaitoa ja hengellisyyttä

Matti Sinnemaa on paikalla kolmatta kertaa. Saksan kielten ylläpitäminen ja seurakuntayhteys ovat hänen perustelunsa. Kahvihetkikin on hänen mukaansa tärkeä, sillä siinä voi jutella yhteisesti.

Kielitaidon kartuttaminen on saksaa harrastavan ja puhuvan **Ritvaliisa Hautamäenkin** mielessä. Hän haluaisi

Kuva: Ranni Marjamaa

Pienellä porukalla pidetyn jumalanpalveluksen tunnelmasta kertoo jotain se, että matkapastori Hans-Christian Beutel kävi kesken kaiken viemässä tilaisuuden nuorimmille osanottajille, Lempi ja Vieno Kotajärvelle, kyniä ja paperia. Isosisko Hilja auttoi tyttöjen touhuissa.

löytää Suomesta keskustelukumppanin, jonka kanssa harjoitella. Saksalaisen ystäväntären kanssa hän kommunikoi sähköpostin ja Signal-viestien kautta.

– Olen huomannut, että opiskelu auttaa, Hautamäki mainitsee.

Pekka Suokas oli lähtenyt mukaan lähinnä saattajana. – Oppikoulussa luin saksaa, mutta se on unohtunut totta kai, hän kertoo.

Myös heille hengellisyys on tärkeä tapahtumiin osallistumisen peruste.

Deutsche Evangelisch-Lutherische Gemeinde in Finland (DELGiF) eli Suomen saksalainen evankelis-luterilainen seurakunta on osa Suomen evankelis-luterilaista kirk-

koa ja kuuluu ruotsinkieliseen Porvoon hiippakuntaan.

Seurakunta toimii vuodesta 1959 alkaen Saksan evankelisen kirkon kanssa yhteydessä. Sen keskus on Saksalainen kirkko Helsingissä. Seurakuntaryhmiä toimii noin 18 paikkakunnalla ympäri Suomen.

Joulun alla Tampereen tuomiokirkossa on järjestetty Die schönsten Weihnachtslieder eli Kauneimmat Joululaulut saksan kielellä. ♦

Asta Kettunen

Gottesdienst seuraavan kerran

11.12. ja 8.1.2023 kello 15

deutschegemeinde.fi/treffpunkte/tampere

Kuolemasta syvällisesti

Taidekollektiivi Hiekkalaatikon viides näyttely Death & Beyond on yleisön nähtävissä Tampereen Ohjaamossa 12.12. saakka. Työt käsittelevät kuoleman ja elämän kiertokulkua.

Taideteoksia on tehty muun muassa maalaamalla, huovuttamalla ja filmikameralla. Kuolemaan liittyvät tuntemukset ja kokemukset, ajatukset siitä, mitä kuoleman jälkeen tapahtuu sekä näihin liittyvän pelon, ahdistuksen, toivon ja muiden tunteiden purkaminen on teoksissa vahvasti esillä.

– En ole koskaan nähnyt ainuttakaan kuvaa tai taideteosta, joka oikeasti pelottaisi tai ahdistaisi, mutta pääsin näissä teoksissani aika lähelle niitä tunteita, yksi taiteilijoista selventää.

– Haluan, että jokainen muodostaa teoksistani oman näkemyksensä.

Hiekkalaatikko on vuonna 2021 perustettu nuorten taiteilijoiden ryhmä. Näyttelyiden lisäksi se on toteuttanut

seinämaalauksen aulatiloihin ja pitänyt avoimia taidetunioita. Nuoret ovat ideoineet toiminnan itse.

Ohjaamon palvelut auttavat alle 30-vuotiaita nuoria muun muassa työllistymiseen, opiskeluun, terveyteen ja vapaa-aikaan liittyvissä asioissa. Siellä järjestetään myös tapahtumia nuorille.

Näyttelyyn voi tutustua arkipäivisin kello 13–16 osoitteessa Hammareninkatu 5b. ♦

Koskikeskuksen apteekki

Tervetuloa!

Koskikeskus 1. kerros, Koskenrannan käytävä
Hatanpään valtatie 1, 33100 Tampere
Puh. 010 411 6800
info@koskikeskuksenapteekki.fi
www.koskikeskuksenapteekki.fi

Avoinna:

Ma-pe 9–20

La 10–18

Su 12–18

**TUNNELMALLISTA
MUSIIKKIA
JOULUUN!**

Joululauluja
Luokkasen
perheen
laulamana

**JOULUMUISTOJA
LUOKKASET**

Myynnissä myös uusi konserttiäänite *Kakskaks-kirkkokonsertista - lauluja elämänpolulta kymmenen veljeksien laulamana*

**TILAUKSET JA
ÄÄNINÄYTYKSET:**

www.luokkaset.fi / 050 353 0300

Kapellimestarin oma suosikki on *En etsi valtaa loistoa*

Kauneimmat Joululaulut on tuttu juttu säveltäjä ja tuottaja **Esa Niemiselle**, ja hänellä on lämmin suhde joulumusiikkiin muutenkin – niin henkilökohtaisesti kuin ammatillisesti.

Tänä jouluna hänet nähdään kapellimestarina Yle TV1:n Kauneimmat Joululaulut -juhlakonsertissa.

– Se on minulle kunniatehtävä, Nieminen sanoo.

– Lasten ollessa pieniä kävimme laulamassa Kauneimpia Joululauluja, joten tiesin kyllä heti, mistä on kyse, kun minua kysyttiin konsertin kapellimestariksi.

Hän on ollut aiemminkin monien joulukonserttien kapellimestarina, mukana laulamassa itsekin, ja tehnyt joululevyjä eri artistien kanssa.

– Pidän joululauluista ja siitä, että Suomessa suosituimmat joululaulut ovat hartaita ja hidastempoisia. Niitä ovat tehneet merkittävimmät suomalaiset säveltäjät aina Sibeliuksesta alkaen, mikä ei ole tavanomaista muualla.

– Hartaimmat joululaulut ovat sukua hengellisille lauluille ja virsille, viihteellisimmät ovat iskelmää, poppia, rockia – joulumusiikista löytyy kaikkia musiikkilajeja. Toiset sopivat kirkkoon, toiset eivät.

Niemisen oma suosikki on *En etsi valtaa loistoa*, erityisesti sävellyksen puolesta, mutta kaunis on Topeliuksen tekstikin. Toisaalta Beatles-nuorena hän pitää kovasti myös John Lennonin *Happy Christmas* -kappaleesta, jossa on kaunis, englantilaiseen kansanlauluun pohjautuva sävel.

– Yleensäkin pidän sellaisista joululauluista, jotka auttavat rauhoittumaan. Kassu Halosen ja Vexi Salmen *Sydämeeni joulun teen* on juuri sellainen.

Uusi joululaulu juhluvuoden kunniaksi

Kauneimmat Joululaulut syntyi Suomen Lähetysseuran ja luterilaisten seurakuntien yhteistyönä vuonna 1973.

Esa Nieminen ja televisiokonsertin tuottaja Niklas Rosström sävelsivät juhluvuotta varten uuden laulun *Kau-*

Juhlakonsertissa esiintyvät lauluuyhte Rajaton (takana), Suvi Teräsniska (edessä vas.), Robin, Laura Voutilainen, Inka Auhagen, Jukka Kuoppamäki, Jore Marjaranta, Diandra ja Ida Elina.

Kuva: Heidi Tirri

Juhlakonsertin kapellimestarina toimii Esa Nieminen.

Kuva: Niklas Rosström

neimmat joululaulut soi. Sanoituksen on tehnyt Sinikka Svärd. Laulu löytyy Suomen Lähetysseuran painattamasta lauluvihosta, ja se kuullaan myös juhlakonsertissa.

Esa Nieminen on ollut mukana tekemässä useita hyväntekeväisyyskonsertteja. Hänen sydäntään lähellä ovat erityisesti lapset, mutta hän on ollut mukana keräämässä varoja muun muassa veteraaneille, huumenuorille ja Kosovoon.

– Lasten klinikan kummien kanssa olen tehnyt varmaan parikymmentä konserttia. Esikoispoikani sairasti pienenä syöpää, ja olimme monivuotisia Lasten klinikan asiakkaita.

Nieminen iloitsee, että Kauneimmat Joululaulut -konserttiin on saatu monipuolinen joukko taitavia solisteja.

– Jokaiselle katsojalle löytyy varmasti jotakin. Hyväntekeväisyyskonsertteihin solistit tulevat usein ilmaiseksi, mikä edellyttää heiltä hyvää tahtoa ja konsertin teeman taakse asettumista. Siksi henki on usein valmiiksi hyvä jo lähtötilanteessa.

– Kauneimmat Joululaulut -tapahtumien suosio kertoo siitä, kuinka rakkaita joululaulut ovat suomalaisille ja kuinka olennainen osa joulunviettoa ne ovat – varsinkin kun meillä on niin paljon omia hienoja suomalaisia joululauluja, joita ei muissa maissa lauleta.

– Toivon, että konsertti omalta osaltaan antaa ihmisille tunnelman hyvästä ja rauhallisesta joulusta. Se on minusta joulutunnelmassa tärkeintä. ♦

Kirsi Elo

Kauneimmat Joululaulut -juhlakonsertti esitetään Yle TV1:ssä joulupäivänä 25.12. kello 19 ja uusintana 26.12. kello 15.20. Se löytyy myös Yle Areenasta.

Kauneimmilla juhluvuosi

Kauneimmat Joululaulut kaikuvat tänä vuonna jo 50. kerran. Se on Suomen suurin ja laajimmalle levinnyt musiikkitapahtumien sarja. Laulutilaisuuksiin osallistuu noin kolme viidestä suomalaisesta.

Kauneimmat Joululaulut on Suomen Lähetysseuran ja evankelis-luterilaisten seurakuntien yhteistyötä.

Lähetysseura valmistaa Kauneimmat Joululaulut -materiaalin ja toimittaa lauluvihot seurakuntien käyttöön. Seurakunnat vastaavat yhteislaulutilaisuuksien järjestämisestä. Laulutilaisuuksissa kerätään kolehti Lähetysseuran työhön, jota se tekee lasten hyväksi eri maissa.

Lisää: kauneimmatjoululaulut.fi
Kauneimmat Joululaulut -tilaisuudet Tampereella sivulla B 6

Saamenkielisiä Kauneimpia lauletaan Pyynikin pappilassa

Kauneimpia Joululauluja lauletaan saamenkielillä 20. joulukuuta Pyynikin pappilassa.

– Pyynikin pappilassa pidettävä joululaulutilaisuus on avoin kaikille. Ovelta ei pidetä saamen kielikoetta, ei kysellä saamelaisyhdistyksen tai kirkon jäsenyyden perään, eikä udella äänioikeudesta saamelaiskäräjävaaleissa. Tervetuloa laulamaan tai ihan vain kuuntelemaan, miltä tutut joululaulut kuulostavat saameksi, ja virittymään joulun tunnelmaan, toivottaa Sisä-Suomen Saamelaisyhdistys Bármbmu -yhdistyksen sihteeri **Maarit Vuolab**, joka juontaa tilaisuuden.

Säestäjänä ja inarinsaamenkielisenä esilaulajana toimii kanttori Jari Linjama. Pohjoissaamenkielisenä ja koltan-

saamenkielisenä esilaulajana on Sisä-Suomen Saamelaisyhdistys Bármbmun aktiivi Aino Valovirta.

Tänä vuonna juhlitaan Kauneimpien Joululaulujen 50-vuotisjuhlavuotta. Sen kunniaksi julkaistaan uusi saamenkielinen Kauneimmat Joululaulut -vihko, jossa lauluja on koltansaamen, inarinsaamen ja pohjoissaamen kielillä.

Saamenkielisen joululaulutilaisuuden järjestäjänä toimivat Suomen ev.lut. kirkon saamelaisyö ja Sisä-Suomen Saamelaisyhdistys Bármbmu.

Kauneimmat Joululaulut saamenkielillä tiistaina 20.12. kello 18 Pyynikin pappilassa, Kisakentänkatu 18

Kuva: Sara Kangas-Korhonen

Ulkoalttari kutsuu pysähtymään

Vapaaehtoiset Seija Savinainen-Hallfast ja Kirsti Ahonen rakensivat ensimmäisen ulkoalttarin Aleksanterin kirkon edustalla olevan ilmoitustaulun sisälle ”koronajouluna” vuonna 2020.

Idea on lähtöisin pappi Sami Uusi-Rauvalta, ja ideointi oli yhteistyötä muiden vapaaehtoisten ja Tuomas-pappien kanssa.

Ulkoalttarin rakentaminen sai alkunsa puolivahingossa, eikä alkuun ajateltu, että sitä päivitetäisiin pitkän vuotta, kirkkovuotta mukaillen.

– Tämä imaisi mukaansa, toteaa Ahonen.

Savinainen-Hallfast oli vuosien ajan rakentanut tyttärensä Emilyn kanssa Aleksanterin kirkon sisäpuolella olevaa seimeä, mutta oli juuri luopunut tehtävästä.

Seimi merkitsee paljon sekä Seija Savinainen-Hallfastille että Kirsti Ahoselle. Kotoa löytyy useita seimarakennelmia joulun aikaan.

Ulkoalttarin ideoimiseen ja rakentamiseen on innostanut se, että voidaan antaa katsojille ajatuksia ja mahdollisuus pysähtyä. Luonnollisesti käsillä tekeminen on molemmille mieluista. Rakentaminen on hauskaa ja ideoiminen mielekästä.

Vapaaehtoiset kokevat saaneensa luottamuksen osoituksena vapaat kädet ideoimiseen ja rakentamiseen. Yhteistyön saumattomuus on heille tärkeää.

Vuonna 2020 ulkoalttarille suunniteltiin neljän adventin mukaan kokonaisuus, johon aina adventti-

Seija Savinainen-Hallfast (vas.) ja Kirsti Ahonen ulkoalttarin vierellä. Ulkoalttari oli haastattelun aikaan rakennettuna isänpäiväteeman mukaisesti.

sunnuntaisin lisättiin jotain. Kokonaisuus huipentui seimeen neljäntenä adventtina. Ulkoalttari oli ilman valaistusta vuonna 2020, mutta myöhemmin siihen on saatu valaistus.

Kirkko lähemmäs arkea

Savinainen-Hallfast ja Ahonen ovat mukana Tuomasmessuissa. He auttavat alttareiden rakentamisessa sekä huolehtivat niiden materiaaleista.

Ahonen on mukana myös Tuomasvastuu-ryhmässä. Tuomas-yhteisön tuki innostaa molempia vapaaehtoisuuteen. Tuomasmessujen

äiti, jo edesmennyt Pirkko Tuomisto, on ollut molemmille hyvin merkityksellinen henkilö.

Ulkoalttareiden myötä he haluavat tuoda kirkon lähemmäksi arkea ja ihmisiä.

– Alttareilla haluan antaa ohikulkijoille lohtua ja iloa sekä ajatuksia toisten auttamiseksi ja huomiomiseksi arjessa. Nämä ovat tärkeitä asioita riippumatta siitä, mihin usko, kertoo Savinainen-Hallfast.

Tämän vuoden ulkoalttarista ei haluta paljastaa kaikkea, mutta adventin teemoja tuodaan esille soveltaen. ♦

Tuula Vartiainen

Lauluyhtye Lumouksessa laulavat Lauri Solin (vas.), Elina Aho-Kuusama, Anu Mattila, Kaisa Kelloniemi ja Debra Gomez-Tapio.

Joululauluja keskiajalta

Viinikan kirkossa on mahdollisuus laulaa ja kuunnella keskiaikaisia tuttuja sekä tuntemattomia joululauluja torstaina 8. joulukuuta. Esilaulajana toimii lauluyhtye Lumous.

Keskiaikaisille lauluille ovat ominaisia lyhyet säkeistöt ja iskevät melodiat.

– Vaikka vanhimmissa joululauluissa on korostetun hengellisiä ja jopa teologisia tekstejä, on sävelmät usein lainattu maalliselta puolelta, ylioppilaslauuista tai jopa juomalauluista, kertoo historian ja latinankielisen kulttuurin yliopistonlehtori **Ville Vuolanto**, joka on kiinnostunut keskiajasta myös työnsä puolesta.

Vuolanto on varapuheenjohtaja Triviumissa, joka on Tampereen yliopistossa toimiva antiikin, keskiajan ja uuden ajan alun tutkimuskeskus.

Ville Vuolannon mukaan keskiajan joululauluperinne oli toisaalta hyvin kansainvälinen ja toisaalta paikallinen.

– Katolinen kirkko ja latinan kieli yhdistivät koko läntistä kristikuntaa. Toisaalta taas syntyi monia paikallisia perinteitä. Viinikan kirkossakin laulamme ainakin neljällä kielellä, myös latinaksi.

Tilaisuuden järjestävät Trivium, Eteläinen seurakunta ja Tampereen Vanhan musiikin ystävät.

Vanhan musiikin kauneimmat joululaulut 8.12. kello 18 Viinikan kirkossa

Taas toivotus tyttöjen oikeuksien

SOLIDAARISUUS.fi/kauppa

Kerro Solidaarisuuden **aineettomalla lahjalla**, että läheisesi on sinulle tärkeä. Samalla autat lopettamaan tyttöjen sukuelinten silpomisen. Kun tilaat lahjan **ennen 13.12.**, voit valita myös paperisen kortin.

Turvallinen vanhempi | 15 €

Tytön vanhempi saa koulutuksen silpomisen riskeistä. Koska tieto on tehokkain tapa saada tyttöjen sukuelinten silpomisperinne loppumaan.

Cantus Alaudae -yhtyeen kokoonpanoissa on nykyisin mukana vanhan musiikin laulajia Tampereen, Turun ja Helsingin seuduilta.

Kirkollista joulumusiikkia 1600-luvulta

Ranskalainen säveltäjä ja musiikkiteoreetikko Marc-Antoine Charpentier vaikutti 1600-luvun lopulla. Hän oli erityisen kiitetty kirkollisen vokaalimusiikin säveltäjänä, vaikka hänen tuotantonsa sisältää paljon myös instrumentaali-, ooppera- ja teatterimusiikkia.

Tuomiokirkon Barokkijoulu-konsertissa kuullaan valikoima Charpentierin kirkollista joulumusiikkia. Konsertin aloittaa *Magnificat, Marian kiitosvirsi*.

Noëls pour les Instruments pohjautuu aikansa tunnetuimpiin ranskalaisiin joululauluihin. *In Nativitatem* on pienoisoratorio hetkestä, kun enkelit kertovat paimenille uutisen Jeesus-lapsen syntymästä. Sitä on tavattu esittää iltapalvelus vigiliassa ennen *Jouluyön messua*, joka on luultavasti nykyisin tunnetuin Charpentierin jouluaiheisista sävellyksistä. Sekin käyttää materiaalinaan aikansa tunnettuja joululauluja. Tuomiokirkossa esiintyvät vokaaliyhtye

Cantus Alaudae **Debra Gomez-Tapion** johdolla ja Pirkanmaan barokkiyhtye PirBa Aira Maria Lehtipuun johtamana.

Cantus Alaudaen ohjelmisto painottuu renessanssin ja varhaisen barokin ohjelmiin. PirBa -yhtyeessä soittaa vanhan musiikin esittämiskäytäntöihin perehtyneitä ammattilaisia.

Toiminta ammattimaistunut

Tampereen vanhan musiikin ystävät on toiminut jo vuodesta 1985. Toiminta on ammattimaistunut kymmenen viime vuoden aikana.

– Pystymme varsin korkeatasoisin konsertteihin, mistä joulukonsertti on hyvä esimerkki, kertoo vuodesta 2005 asti mukana ollut **Elina Aho-Kuusama**.

Kahdeksisen vuotta sitten Tampereella alettiin järjestää vanhan musiikin vapaaehtoista Cafe Barock -konserttisarjaa.

– Yhdistykselle on myös ollut tärkeää levittää tietoa vanhaan musiikkiin ja his-

torialliseen tanssiin liittyvistä tapahtumista alueellamme.

Nelisen vuotta sitten Suomen Kulttuurirahasto hankki Pirkanmaalle huippucembalon. Se on sijoitettu Pirkanmaan musiikkiopistolle, mutta yhdistys vastaa sen vuokraamisesta ammattimuusikoille.

Yhdysvaltalaisentyinen vanhan musiikin spesialisti Gomez-Tapio toimii nykyään yhdistyksen puheenjohtajana. Hänen mukaansa vanhassa musiikissa ei ole kyse vain keskiajalta barokkiin ulottuvasta länsimaisen musiikin aikakaudesta, vaan myös siitä, miten musiikkia esitetään.

– Tuon ajan instrumenttien käyttäminen voi laajentaa varhaisen musiikin käsitettä klassiseen aikaan, kuten Mozartin soittamiseen historiallisilla soittimilla.

Hän huomauttaa, että akustiikka, jossa musiikkia aikanaan esitettiin, voi olla hyvin erilainen kuin nykyään. Musiikki myös kirjoitettiin toimimaan siinä akustiikassa. Tämä puolestaan vaatii erilaisia

laulu- ja soittotekniikoita.

Gomez-Tapio tietää, että aivan kuten kielet kehittyvät ja muuttuvat kautta aikojen, niin tekee myös musiikki. ♦

Asta Kettunen

Barokkijoulu Tampereen tuomiokirkossa keskiviikkona 21.12. kello 19

Cantus Alaudae: Anu Mattila, Kaisa Kelloniemi, Anna Maaria Oramo, Hanna-Riikka Inkeroinen, Elina Aho-Kuusama, Mats Lillhannus, Lauri Solin ja Pekka Alonen

Pirkanmaan Barokki: Aira Maria Lehtipuu, viulu; Riikka Marttila, viulu/haute contre; Eija Laru, alttoviulu/taille; Heidi Peltoniemi, sello/viola da gamba; Anna Rinta-Rahko, violone; Ilpo Laspas, cembalo/urut; Ilkka Eronen, traverso; Hanna Haapamäki, traverso

YLE radiot konsertin. Liput 30/20 €, ennakkoon: tampereenvanhamusiikinystavat.eventiolive.fi

Joulukuun ekovinkki:

Tarkista, mistä kynttiläsi on tehty

Valitse esimerkiksi rapsista tai talista valmistettu kynttilä. Ne ovat ympäristölle turvallisempia valintoja. Saatavilla on myös mehiläsvahasta valmistettuja vaihtoehtoja.

Oliivisteariini ja kookosöljy käyvät vegaaneillekin. Sydän voi olla myrkytöntä puuvillaa, puuviilua tai pellavaa.

Soijakynttilöiden ekologisuuden ratkaisee tuotantopaikka ja -tapa. Palmuöljyn tuotannon on arvioitu aiheuttavan haittoja niin ilmastolle kuin luonnon monimuotoisuudellekin. Aidot eteeriset öljyt ovat synteettisiä tuoksua parempi vaihtoehto. Väriaineet ja koristeetkin voivat sisältää haitallisia aineita.

Kiinnitä huomiota myös pakkaukseen: missä on mahdollisimman vähän pakkauksjätettä.

Asta Kettunen

Lisää: siltalehti.fi/ekovinkki